

- Pro vaka- mukana arjessa. Lapsi saa papukaija-merkin, kun aikuinen huomaa, että lapsi onnistuu harjoiteltavassa asiassa.
- Lapsi saa vuorollaan olla kyselemässä kalenterin, vuorollaan olla ensimmäinen ruokajonossa ym.
- Yhteisiin sääntöihin sitoutuminen sekä lapsilla että aikuisilla.
- Kiusaamiseen puuttuminen.

Arviointi 06.09.2022

Laaja-alaisen osaamisen edistäminen

- * ajattelu ja oppiminen
- * kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu
- * itsestä huolehtiminen ja arjen taidot
- * monilukutaito
- * osallistuminen ja vaikuttaminen

Miten toteutuvat ja näkyvät arjessa?

Eskarin toiminta on suunniteltu niin, että laaja-alaisen osaamisen alueet tulevat monipuolisesti hyödynnettyä.

Eskarissa harjoitellaan omatoimisuutta mm. ruoan ottaminen itse, omista tavaroista huolehtiminen, omien jälkien raivaaminen sekä oman ajattelutaidon harjaantumista.

Pyritään luomaan oppimisympäristö, jossa jokaisella lapsella on mahdollisuus oppia yksilöllisesti.

Ryhmässä riittävästi ammattitaitoista henkilökuntaa.

Harjoitellaan lasten kanssa vuorovaikutustaitoja leikkien avulla erilaisissa ryhmissä, osallistutaan koulun tapahtumiin mm. konsertit ja esitykset, lapset ovat vuorollaan kalenterin kyselijöitä, jossa samalla harjoitellaan ilmaisua ja rohkeutta esiintyä luokan edessä. Kysellään lapsilta heidän kiinnostuksen kohteita ja huomioidaan niitä toiminnan suunnittelussa ja toteutuksessa. Pro vaka aktiivisesti käytössä, papukaijan merkki palmuun, kun lapsi onnistuu harjoiteltavassa asiassa.

Tutustutaan lasten kanssa mediaan, mm. tablettien avulla sekä erilaisten opettajaisten ohjelmien kautta.

Arviointi 06.09.2022

VARHAISKASVATUKSEN TOTEUTTAMISEN PERIAATTEET (tiimisopimus)

Yhteistyökäytännöt (ja -muodot)

- * huoltajien osallisuus
- * monialainen yhteistyö
- * ammatillinen vuorovaikutus (Mitä pidämme tärkeänä?)

Miten toteutamme arjessa?

-Vanhempain illassa tarkoitus kysellä vanhempien toiveita eskariin.

-Wilman kautta vanhemmille viikkosuunnitelma eskarista, tarvittaessa WA-viestillä tai tekstiviestillä.

- Päivittäiset kohtaamiset huoltajan kanssa lasta tuodessa ja hakiessa, avoin ja rehellinen tiedottaminen lapsen päivästä.
- Palautekyselyt vanhemmille muutaman kerran vuodessa.
- Leops-keskustelut
- Yhteistyökumppaneita mm. Veo, puhe- ja toimintaterapeutti, koulupsykologi, koulukuraattori, 0-2- solun henkilökunta, rehtorit, koulusihteeri, siivouksen ja ruokahuollon henkilöstö, kiinteistöhuolto, koulukuljetus, kirjasto ja seurakunta.
- Muistamme vaihtoehtoisuuden ja huolehdimme tietosuoja-asiat.
- Avoimuutta, rehellisyyttä ja rohkeutta sekä toistemme tukemista myös vaikeissa asioista keskusteltaessa.
- Pedatiimit, pro-tiimi.

Arviointi 06.09.2022

Lasten osallisuus

- * osallisuuden edistäminen, mahdollistaminen
- * osallisuuden kulttuurin luominen / vahvistaminen

Miten toteutamme arjessa?

- Kuunnellaan ja havainnoidaan lapsia, ollaan läsnä lapselle.
- Lasten toiveita toteutetaan ja annetaan mahdollisuuksia tehdä valintoja sopivissa tilanteissa ja ikätaso huomioiden.
- huomioidaan lapsen vahvuudet ja mielenkiinnon kohteet.
- Tuetaan ryhmäytymistä ja harjoitellaan toimimista vaihtuvissa pienryhmissä.

Arviointi 06.09.2022

Pienryhmätoiminta

- * erilaiset pienryhmät, ryhmiin jakamisen periaatteet

Miten toteutamme arjessa?

- Jaetaan ryhmä 2-3 pienryhmään eskarituokiolle.
- Pienryhmissä toimien oppimisympäristö on rauhallisempi, tilaa on enemmän ja ohjaaminen sekä havainnointi on helpompaa. Opitaan työskentelemään kaikkien kanssa. Jos pienryhmien aikataulutusta on mahdollista porrastaa, voidaan lasten odottelu-aikaa ja turhautumista vähentää.

Arviointi 06.09.2022

Varhaiskasvatukseen tulo- ja lähtötilanteet

- * lapsen / perheen huomiointi haku- ja lähtötilanteessa

- * viestintä (huoltajille, ryhmän sisäinen)
- * huomioitavaa työjaossa

Miten toteutamme arjessa?

- Lämmin kohtaaminen ja kuulumisten vaihto tulo- ja lähtötilanteissa, kerrotaan lapsen päivästä positiivisella otteella. Iltavuorolaiselle tieto, jos on jotain tärkeää viestiä huoltajalle.
- Viestinä sähköisesti koulukyydeillä kulkevien lasten ja huoltajien kanssa.
- Huolehditaan riittävästä tiedonkulusta ryhmien välillä.
- Kyyditysten ohjauksessa ja valvonnassa sovittu työnjako.

Arviointi 06.09.2022

Perushoitotilanteet

- * ruokailut
 - * päivälepo
 - * pukeutuminen / riisuuntuminen
 - * siisteyskasvatus
- (huomioitavaa työnjaossa)

Miten toteutamme arjessa?

- Ruokalaan kuljetaan ryhmittäin, porrastetusti, tarkassa aikataulussa. Kädet pestään huolellisesti ruokalan käsiäpesupisteellä.
- Harjoitellaan ottamaan ruokaa linjastosta itse ja arvioimaan, minkä verran jaksaa syödä (pieni hävikki!).
- Rohkaistaan maistelevaan kaikkea. Lapsi vie itse tarjottimen ja astiat astioiden palautuspisteelle. Harjoitteleminen hyviä ruokailutapoja, aikuisten esimerkki tärkeää.
- Huomioimme huolellisesti ruoka-aine allergiat.
- Ruokailun päätteeksi xylitol-pastillit, kenellä niitä on.
- Ruokailun jälkeen eskarilaisilla lepo/satuhetki kirjan äärellä.
- Pukemis- ja riisumistilanteissa kannustetaan omatoimisuuteen, mietitään yhdessä säähän sopivaa pukeutumista ja varataan pukeutumiseen riittävästi aikaa.
- WC:ssä asioinnissa omatoimisuuteen kannustaminen.

Arviointi 06.09.2022

Pedagoginen dokumentointi ja suunnittelu

- * lasten dokumentointi (+luvut)
 - * tiimisuunnittelu (aika, työntekijöiden vastualueet)
 - * lasten / huoltajien osallisuuden huomioiminen suunnittelussa
- (ryhmän toiminta, oppimisympäristö jne.)

Miten toteutamme arjessa?

- Kuvausluvut löytyy Daisystä

- Kuvataan lasten toimintaa ja tuotoksia, laitetaan esille ryhmän seinälle.
- Havainnoidaan lapsia, kirjataan havaintoja toiminnan suunnittelun ja arviointikeskusteluiden pohjaksi. Tiimipalaverit pidetään joka viikko ulkoilu-aikaan niin, että toisen ryhmän aikuiset katsovat kaikki lapset. Lisäksi tiimipalaverit eskarittomina perjantaina, n. 3 viikon välein, jolloin aikaa keskustella mm. lapsista ja ryhmän yleisistä käytännöistä.
- Jaetaan vastuuta tiimijäsenten vahvuuksien mukaan, kokonaisvastuu ryhmän opettajalla.
- Pienryhmätoiminnassa koko henkilökunta osallistuu tuokion vetämiseen.
- Jokaisessa työvuorossa on omat sovitut vastuualueet; esim. aamu- ja välipalalle osallistuminen, ulkoilu, kyyditysten hoitaminen, iltapäivä esiopetuksen jälkeen (kokonaisvastuu kaikista lapsista), ruokatilaukset.
- Palautekyselyt huoltajille: Palautetta toiminnasta, ideoita suunnitteluun.
- Kysellään lapsilta toiveita ja ideoita, toteutetaan niitä mahdollisuuksien mukaan.

Arviointi 06.09.2022

Leikki ja monipuoliset oppimisympäristöt

- * havainnointi
- * leikkiympäristö
- * leikkivälineet
- * lasten osallisuus
- * kasvattajanrooli

Miten toteutamme arjessa?

- Kasvattaja havainnoi leikkiä ja ohjaa sitä tarvittaessa. Huolehtii leikkirauhasta ja sopivasta leikkiryhmän koosta.
- Leikkialueena oma luokka sekä aula sovittujen vuorojen mukaisesti. Ulkona oma ulkoilualue, metsäretkillä lähimetsä.
- Leikkivälineitä vaihdellaan eri ryhmien kesken, aulaan voimme rakentaa erilaisia leikkiympäristöjä sermeillä rajaamalla.
- Lapset saavat osallistua leikkiympäristöjen suunnitteluun ja rakentamiseen.

Arviointi 06.09.2022

VARHAISKASVATUKSEN OPPIMISEN ALUEET

Kielten rikas maailma

- * vuorovaikutustaidot
- * puheen ymmärtäminen ja tuottaminen
- * kielellinen muisti ja sanavarasto
- * kielitietoisuus

Miten edistämme / huomioimme ryhmässämme?

- Aikuisella tärkeä rooli; rikas, monipuolinen, selkeä ja ilmeikäs kielenkäyttö kaikissa vuorovaikutustilanteissa, huomioidaan kehonkieli.
- Keskustellaan, luetaan, sadutetaan, lorutellaan, nimetään asioita/esineitä/tunteita, sanavaraston kartuttaminen, muistin harjoittaminen, tarinoiniin eläytyminen.
- Rohkaistaan lasta ilmaisemaan itseään.
- Tuetaan kielitietoisuuden kehittymistä: Suullinen ja kirjoitettu kieli, kielen rakenne (äänteet, kirjaimet, tavut, sanat), kielijumppa; tuetaan suun motorikkaa.

Arviointi 06.09.2022

Ilmaisun monet muodot

- * **musiikillinen, kuvallinen, sanallinen ja kehollinen ilmaisu**
- * **kulttuuri**
- * **lasten osallisuus projekteissa**
(suunnittelu->toteutus->arviointi)

Miten edistämme / huomioimme ryhmässämme?

- Lapsia rohkaistaan käyttämään ilmaisun eri muotoja. Rohkaistaan omiin esityksiin, esim. tanssi, pöytä- ja nukketatteri, roolileikit.
- Musiikin kuuntelua, rytmittely, laulamista arjen tilanteissa, musiikkiluokkavuorot koulun jaksojen mukaan vaihdellen, 2-4 kertaa kuukaudessa.
- Kädenyöt monipuolisesti erilaisista materiaaleista, erilaisilla tekniikoilla.
- Kuvien tekemistä eri tekniikoilla.
- Kehollinen ilmaisu: Tanssi ja draama.
- Osallistutaan konsertteihin ja teatteriesityksiin, esteettiset elämykset.

Arviointi 06.09.2022

Minä ja meidän yhteisömme

- * **lapsen kehitysympäristöön tutustuminen ja sen moninaisuuden ymmärtäminen (historia-nykyhetki-tulevaisuus)**
- * **tunnetaitojen harjoittelu**
- * **ryhmässä toimimisen taidot, demokratia**
- * **eettinen ajattelu**
- * **katsomuskasvatus**
- * **mediakasvatus**

Miten edistämme / huomioimme ryhmässämme?

- Perinteisiin tutustuminen esim. juhlapäivien vietto, perinneleikit ja laulut, tarinat, askartelut.
- Opettelemme toimimaan osana solu- ja koulu yhteisöä.
- Laaditaan yhdessä ryhmän säännöt.
- Tunneilmaisun harjoittelua, apuna tunnekortit ja draama.
- ProVaka-menetelmä käytössä.

Harjoitellaan päätöksentekoa äänestämällä arjen tilanteissa, esim. leikin tai kirjan valinta.

- Kunnioittava suhtautuminen perheiden katsomuksiin ja arvoihin; huomioidaan juhlapyhät aiheiden käsittelyssä.
- Puutumme kiusaamistilanteisiin heti ja käsittelemme niitä myös huoltajien kanssa.
- Keskustellaan pelien ikärajoista ja ruutuajasta.
- Tabletilla kuvataan ja pelataan oppispelejä (ekapeli, matikkakunkku, MollaABC)
- Käytössä myös älytaulut opetuksen ja oppimisen välineinä.
- Tunnetaitoja harjoitellaan tuokioilla esim. draaman avulla. Mietitään miltä minusta tuntuu. mm. Jukka-Hukan tunnekortit apuna tunteiden nimeämisessä ja käsittelyssä.

Arviointi 06.09.2022

Tutkin ja toimin lähiympäristössäni

- * varhaiskasvatuksen /
perheiden lähiympäristöön tutustuminen
- * ympäristökasvatus
- * matemaattinen ajattelu
- * teknologiakasvatus

Miten edistämme / huomioimme ryhmässämme?

- Retkeilemme viikoittain lähimetsässä ja esikoulun ympäristössä, tutkimme luonnossa vuodenaikojen vaihtelua, säätä, tutustumme kasveihin, puihin ja eläimiin, sekä harjoittelemme luonnon kunnioittamista. Tutustumme myös rakennettuun ympäristöön; ladut, jäät, lähiliikunta-alue ym.
- Harjoittelemme myös turvallista liikkumista liikenteessä jalankulkijana sekä retkillä bussissa.
- Matemaattinen ajattelu läsnä kaikkialla arjessa; havainnoidaan muotoja, vertaillaan määriä, luokitellaan, sarjoitetaan, opitaan sija-käsitteitä, harjoitellaan avaruudellista hahmottamista mm. erilaisten rakentelujen avulla (Tangram, geomac, legot..)
- Teknologiakasvatusta mm. bebot-robottien avulla ohjelmoinnin alkeita, sekä tabletilla ja tietokoneella lapsille sopivia pelejä ja tehtäviä.
- Opimme havainnoimaan lähiympäristöä

Arviointi 06.09.2022

Kasvan, liikun ja kehityn

- * lasten terveysosaamisen kehittäminen
- * kestävä elämäntapa
(ruoka-, kulutus- ja puhtaustottumukset)
- * liikkuminen / liikunta

Miten edistämme / huomioimme ryhmässämme?

- Ohjataan lapsia kunnioittamaan ja suojelemaan omaa ja toisen kehoa sekä psyykkistä terveyttä; terveellinen ravinto, sopiva ruoka-annos, riittävä lepo ja liikunta, hygieniataidot, turvalliset kaverisuhteet.
- Liikunnassa perustana Tohmajärven kunnan varhaiskasvatuksen liikuntasuunnitelma. Liikumme

monipuolisesti sekä ohjatusti että päivittäin ulkoilussa ja metsäretkillä. Talvella hiihdämme, luistelemme ja lumikenkäilemme säiden sallimissa rajoissa. Uimahallissa käymme 4 kertaa esiopetusvuoden aikana.

- Ruokailussa korostamme hyviä ruokatapoja ja sopivan annoskoon ottamista, rohkaisemme myös maistamaan kaikkia ruokia.

Arviointi 06.09.2022

LISÄHUOMIOITA

Ryhmä on haasteellinen ja ryhmässä on paljon tuen tarvetta. Tärkeää on riittävä aikuisten määrä, jotta lapsille mahdollistuu päivän aikana tuen saanti. Ryhmää jaetaan päivittäin vähintään kahteen ryhmään, joissa molemmissa on kaksi aikuista.

Ryhmän varhaiskasvatussuunnitelma

Päiväkoti / Ryhmä Luontipäivämäärä Toimintakausi Toimintasuunnitelma

Kemien Esiopetus - Kirjosiepot 23.09.2022 2022-2023

Henkilöstö

Varhaiskasvatuksen opettaja
Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja
Ryhmäavustaja (yhteinen Peipot -ryhmän kanssa)
Työkokeilussa (syksyllä 3kk ajan)
VEO Kaisu Pirhonen käy Ahjon esiopetusryhmissä tiistaisin

Ryhmän kuvaus

Kaksivuotisen esiopetuksen ryhmä Kirjosiepot, jossa 14 lasta. Esiopetusta 700 tuntia/vuosi, esiopetusaika klo 9-13.

Noin puolet lapsista osallistuu pelkästään esiopetukseen. Osa osallistuu myös esiopetusta täydentävään varhaiskasvatukseen aamulla ja/tai iltapäivällä.

Ryhmän tavoitteet

Kaksivuotisen esiopetuksen esiopetussuunnitelman mukaiset tavoitteet.
Tietojen ja taitojen oppiminen eri oppimisen alueilta.
Lapsen yksilöllisten tarpeiden huomioiminen: kiinnostuksen kohteet ja tuki.
Ryhmä- ja kaveritaitojen oppiminen.
Tunteiden tunnistaminen, nimeäminen ja ilmaiseminen hallitusti.

VARHAISKASVATUKSEN ARVOPERUSTA JA YLEISET TAVOITTEET

Mitkä ovat päiväkotimme varhaiskasvatuksen arvot? (pohjana valtakunnallinen/paikallinen VASU)

Lapsilähtöisyys
Yhdenvertaisuus
Turvallisuus
Kiireettömyys

Miten toteutuvat ja näkyvät arjessa?

- Toiminnan suunnittelussa huomioidaan lasten toiveita.
- Lapsi hyväksytään omana itsenään.
- Lasten tasapuolinen kohtaaminen ja aito kuunteleminen.
- Siirtymissä porrastaminen ja riittävän ajan varaaminen kaikessa tekemisessä.
- Yhteisiin sääntöihin sitoutuminen sekä lapsilla että aikuisilla.

- Kiusaamiseen puuttuminen.

Arviointi 23.09.2022

Laaja-alaisen osaamisen edistäminen

- * ajattelu ja oppiminen
- * kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu
- * itsestä huolehtiminen ja arjen taidot
- * monilukutaito
- * osallistuminen ja vaikuttaminen

Miten toteutuvat ja näkyvät arjessa?

- Myönteinen palaute vuorovaikutustilanteissa; ProVaka -menetelmä mukana arjessa.
- Kalenterin mukaisten juhlapäivien huomioiminen toiminnassa.
- Omatoimisuuteen kannustaminen, avun pyytäminen aikuiselta, hygieniataitojen harjoittelu, toisen huomioiminen leikeissä.
- Opetellaan huomioimaan sään ja vuodenaikojen vaikutus pukeutumisessa.
- Turvallinen mediaan tutustuminen; etsitään teknologiaa käyttäen yhdessä lasten kanssa erilaisia materiaaleja oppimiseen.
- Otetaan lapset mukaan toiminnan suunnitteluun, arviointiin ja kehittämiseen: kysellään mielipiteitä ja toimintaideoita.

Arviointi 23.09.2022

VARHAISKASVATUKSEN TOTEUTTAMISENPERIAATTEET (tiimisopimus)

Yhteistyökäytännöt (ja -muodot)

- * huoltajien osallisuus
- * monialainen yhteistyö
- * ammatillinen vuorovaikutus (Mitä pidämme tärkeänä?)

Miten toteutamme arjessa?

- Päivittäiset kohtaamiset huoltajan kanssa lasta tuotaessa ja hakiessa; avoin ja rehellinen tiedottaminen lapsen päivästä.
- WhatsApp-viestit, tekstiviestit ja puhelut huoltajille kun tarvitaan nopeaa reagoitua.
- Valokuvia WhatsApp-viestinä lapsen päivästä viikoittain.
- Wilma-tiedotteet viikoittain, Daisyn kautta tiedotteita hallinnosta.
- Palautekyselyt huoltajille 2-3 kertaa vuodessa.
- Vanhempainillat ja mahdolliset joul- ja kevätjuhlat.
- LEOPS -keskustelut syksyllä ja keväällä.
- Yhteistyökumppaneita mm. VEO, puhe- ja toimintaterapeutit, koulupsykologi ja koulukuraattori,

terveydenhoitaja, 0-2 -solun henkilöstö, rehtori ja koulusihteeri, siivouksen ja ruokahuollon henkilöstö, kiinteistönhuolto, koulukuljetus, kirjasto ja seurakunta.

- Muistamme vaihtoehtoisuuden ja huolehdimme tietosuoja-asiat.
- Avoimuutta, rehellisyyttä ja rohkeutta sekä toistemme tukemista myös vaikeista asioista keskustellessa.
- Tiimipalaverit viikoittain, jolloin toisen ryhmän aikuiset huolehtivat kaikista lapsista ulkoilussa.
- Koko eskarin palaverit eskarittomina perjantaina.
- Pro-tiimi ja Pedatiimi kokoontuvat muutaman kerran vuodessa päiväkodinjohdajan koollekutsutsumana.

Arviointi 23.09.2022

Lasten osallisuus

- * osallisuuden edistäminen, mahdollistaminen
- * osallisuuden kulttuurin luominen / vahvistaminen

Miten toteutamme arjessa?

- Laaditaan ryhmän omat säännöt yhdessä lasten kanssa.
- Kuunnellaan ja havainnoidaan lapsia, ollaan lapselle läsnä.
- Lasten toiveita toteutetaan ja annetaan mahdollisuuksia tehdä valintoja sopivissa tilanteissa ja ikätaso huomioiden.
- Huomioidaan lapsen vahvuudet ja mielenkiinnon kohteet.
- Tuetaan ryhmäytymistä ja harjoitellaan toimimista vaihtuvissa pienryhmissä.

Arviointi 23.09.2022

Pienryhmätoiminta

- * erilaiset pienryhmät, ryhmiin jakamisen periaatteet

Miten toteutamme arjessa?

- Jaetaan ryhmä 2-3 pienryhmään silloin, kun se on pedagogisesti tarkoituksenmukaista ja tilojenkäytön suhteen mahdollista.
- Musiikki- ja liikuntatuokioiden sekä retket koko ryhmän toimintana.
- Pienryhmissä toimien oppimisympäristö on rauhallisempi, tilaa on enemmän ja ohjaaminen sekä havainnointi helpompaa.
- Lapsen yksilöllinen huomioiminen ja aikuisen antama tuki mahdollistuu paremmin.
- Vaihtuvissa pienryhmissä opitaan työskentelemään kaikkien kanssa.
- Lapsen odottelu-aika ja samalla turhautuminen vähenee.

Arviointi 23.09.2022

Varhaiskasvatukseen tulo- ja lähtötilanteet

- * lapsen / perheen huomioiminen haku- ja lähtötilanteessa
- * viestintä (huoltajille, ryhmän sisäinen)
- * huomioitavaa työjaossa

Miten toteutamme arjessa?

- Lämmin kohtaaminen ja kuulumisten vaihto tulo- ja lähtötilanteissa, kerrotaan lapsen päivästä positiivisella otteella. Iltavuorolaiselle tieto, jos on jotain tärkeää viestiä huoltajalle.
- Kiinnitetään huomiota riittävään viestimiseen koulukyydeillä kulkevien lasten huoltajien kanssa.
- Huolehditaan riittävästä tiedonkulusta ryhmien välillä.
- Kyyditysten ohjauksessa ja valvonnassa sovittu työnjako ryhmien kanssa yhdessä.

Arviointi 23.09.2022

Perushoitotilanteet

- * ruokailut
 - * päivälepo
 - * pukeutuminen / riisuuntuminen
 - * siisteyskasvatus
- (huomioitavaa työnjaossa)

Miten toteutamme arjessa?

- Ruokailuun mennään ryhmittäin, porrastetusti, tarkassa aikataulussa. Kädet pestään huolellisesti ruokalan käsienpesupisteellä.
- Harjoitellaan ottamaan ruokaa linjastosta itse ja arvioimaan minkä verran jaksaa syödä (pieni hävikki!). Rohkaistaan maistelemaan kaikkea. Lapsi vie itse tarjottimen ja astiat astioiden palautuspisteelle sekä laittaa mahdolliset ruuantähteet biojäteastiaan.
- Harjoitellaan hyviä ruokailutapoja, aikuisten esimerkki tärkeää!
- Huomioimme huolellisesti ruoka-aineallergiat.
- Ruokailun päätteeksi lapsi ottaa xyliitol-pastillin, mikäli huoltaja on ne hänelle eskariin hankkinut.
- Ruokailun jälkeen eskarilaisella on mahdollisuus pieneen lepo hetkeen (kirjan katselua, sadun kuuntelua, rauhallista pöytätyöskentelyä).
- Pukemis- ja riisumistilanteissa kannustetaan omatoimisuuteen mutta autetaan tarvittaessa. Mietitään yhdessä säähän sopivaa pukeutumista ja varataan pukemiseen/riisumiseen riittävästi aikaa. Opetellaan kääntämään hihat ja lahkeet oikein päin, laittamaan märät käsineet kuivauskaappiin ja käyttämään sisäjalkineita.
- WC:ssä asioimisessa kannustetaan omatoimisuuteen, autetaan ja ohjataan tarvittaessa. Muistutetaan hyvästä hygieniasta.

Arviointi 23.09.2022

Pedagoginen dokumentointi ja suunnittelu

- * lasten dokumentointi (+luvut)

- * tiimisuunnittelu (aika, työntekijöiden vastualueet)
- * lasten / huoltajien osallisuuden huomioiminen suunnittelussa (ryhmän toiminta, oppimisympäristö jne.)

Miten toteutamme arjessa?

- Lasten kuvausluvut/kiellot löytyy Daisystä
- Kuvataan lasten toimintaa ja tuotoksia, laitetaan näkyville oman luokan seinälle sekä lähetetään WhatsApp -viesteillä huoltajille.
- Havainnoidaan lapsia, kirjataan havaintoja toiminnan suunnittelun ja arviointikeskustelujen pohjaksi.
- Tiimipalaverit pidetään kerran viikossa lasten ulkoilun aikana. Palaverin aikana toisen esiopetusryhmän aikuiset huolehtivat lapsista. Tiimipalaverissa suunnitellaan tulevien viikkojen toimintaa, keskustellaan lapsista ja arvioidaan omaa toimintaamme.
- Ahjon eskareiden yhteinen palaveri pidetään eskarittomina perjantaina, toivomme päiväkodinjohtajan osallistumista.
- Jaetaan vastuuta tiiminjäsenten vahvuuksien mukaan, kokonaisvastuu ryhmän opettajalla.
- Yhteistä vastuuta jaetaan sovitusti, esim. aamu- ja välipalalle osallistuminen, ulkoilu, kyyditysten ohjaus, iltapäivä esiopetuksen jälkeen (kokonaisvastuu kaikista lapsista!), ruokatilaukset.
- Palautekyselyt huoltajille: palautetta toiminnasta, ideoita toiminnan suunnitteluun.
- Kysellään lapsilta toiveita ja ideoita, toteutetaan niitä mahdollisuuksien mukaan. ProVaka -palkinnot toteutetaan lasten toivomusten perusteella.

Arviointi 23.09.2022

Leikki ja monipuoliset oppimisympäristöt

- * havainnointi
- * leikkiympäristö
- * leikkivälineet
- * lasten osallisuus
- * kasvattajanrooli

Miten toteutamme arjessa?

- Kasvattaja havainnoi leikkiä ja ohjaa sitä tarvittaessa. Huolehtii leikkirauhasta ja sopivasta leikkiryhmän koosta.
- Leikkialueena oma luokka sekä aula sovittujen vuorojen mukaisesti. Ulkona on oma 0-2 -solun ulkoilualue, metsäretkillä lähimetsä.
- Leikkivälineitä vaihdellaan ryhmien kesken. Aulaan rakennamme sermeillä rajaamalla erilaisia, vaihtuvia leikkiympäristöjä. Lapset osallistuvat aktiivisesti leikkiympäristöjen suunnitteluun ja rakentamiseen.

Arviointi 23.09.2022

VARHAISKASVATUKSEN OPPIMISEN ALUEET

Kielten rikas maailma

- * vuorovaikutustaidot
- * puheen ymmärtäminen ja tuottaminen
- * kielellinen muisti ja sanavarasto
- * kielitietoisuus

Miten edistämme / huomioimme ryhmässämme?

- Aikuisella tärkeä rooli: rikas, monipuolinen, selkeä ja ilmeikäs kielenkäyttö kaikissa vuorovaikutustilanteissa, huomioidaan myös kehonkieli!
- Keskustellaan, luetaan, sadutetaan, lorutellaan, nimetään asioita/esineitä/tunteita/ilmiöitä: sanavaraston kartuttaminen, muistin harjoittaminen, tarinoin eläytyminen.
- Rohkaistaan lasta ilmaisemaan itseään monipuolisesti.
- Tuetaan kielitietoisuuden kehittymistä: puhuttu ja kirjoitettu kieli, kielen rakenne (äänteet, kirjaimet, tavut, sanat, lauseet).
- Kielijumpan keinoin tuetaan suun motorikan kehittymistä.

Arviointi 23.09.2022

Ilmaisun monet muodot

- * musiikillinen, kuvallinen, sanallinen ja kehollinen ilmaisu
- * kulttuuri
- * lasten osallisuus projekteissa
(suunnittelu->toteutus->arviointi)

Miten edistämme / huomioimme ryhmässämme?

- Lapsia rohkaistaan käyttämään ilmaisun eri muotoja. Rohkaistaan omiin esityksiin, esim. pöytä- ja nukketheateri, roolileikit.
- Musiikin kuuntelua, rytmittelyä ja laulamista arjen tilanteissa, musiikkituokioita omassa luokassa ja musiikkiluokassa (musiikkiluokkavuoroja eskareille 2/viikko, ajankohta vaihtelee koulun jaksojen mukaan).
- Kädentöitä monipuolisesti erilaisista materiaaleista, erilaisilla tekniikoilla. Huomioidaan materiaaleissa kohtuullisen kuluttamisen periaate: luonnonmateriaalit metsästä, kierrätysmateriaalit, ylijäämäkankaita ja puutavaraa, säästeliäs uusien materiaalien käyttö.
- Kuvien tekemistä eri tekniikoilla ja tekniikoita yhdistellen.
- Kehollinen ilmaisu: tanssi ja draama.
- Osallistutaan konsertteihin ja teatteriesityksiin: esteettiset elämykset.

Arviointi 23.09.2022

Minä ja meidän yhteisömmme

- * lapsen kehitysympäristöön tutustuminen ja sen moni-

naisuuden ymmärtäminen (historia-nykyhetki-tulevaisuus)

- * **tunnetaitojen harjoittelu**
- * **ryhmässä toimimisen taidot, demokratia**
- * **eettinen ajattelu**
- * **katsomuskasvatus**
- * **mediakasvatus**

Miten edistämme / huomioimme ryhmässämme?

- Perinteisiin tutustuminen esim. juhlapäivien vietossa, perinneleikit ja -laulut, tarinat, askartelut, leipominen.
- Opettelemme toimimaan osana isoa solu- ja koulu yhteisöä.
- Laadimme yhdessä ryhmän säännöt, päivitämme niitä yhdessä tarvittaessa.
- Tunneilmaston harjoittelua: apuna esim. tunnekortit ja draama.
- ProVaka -menetelmä aktiivisesti käytössä.
- Harjoitellaan päätöksentekoa äänestämällä arjen tilanteissa: esim. leikin tai kirjan valinta.
- Kunnioittava suhtautuminen perheiden katsomuksiin ja arvoihin; huomioidaan myös juhlapyhien aiheiden käsittelyssä.
- Puutemme kiusaamistilanteisiin heti ja käsittelemme niitä myös huoltajien kanssa.
- Keskustellaan pelien ja elokuvien ikärajoista ja ruutuajasta.
- Tableteilla otetaan valokuvia ja videoita. Pelataan oppimispelejä: mm. ekapeli alku, matikkakunkku, MollaABC.
- Käytössä älytaulu opetuksen/oppimisen välineenä.

Arviointi 23.09.2022

Tutkin ja toimin lähiympäristössäni

- * **varhaiskasvatuksen /**
- perheiden lähiympäristöön tutustuminen**
- * **ympäristökasvatus**
- * **matemaattinen ajattelu**
- * **teknologiakasvatus**

Miten edistämme / huomioimme ryhmässämme?

- Hyödynnämme ahkerasti lähimetsää. Leikimme, havainnoimme luontoa kaikilla aisteilla eri vuodenaikoina. Keräämme materiaalia askarteluun jokamiehen oikeuksien sallimissa rajoissa.
- Ohjaamme lapsia luonnon kunnioittamiseen ja positiivisen luontosuhteen kehittymiseen.
- Käytämme koulun ympäristöön rakennettuja liikunta-alueita: pururata, ladut, luistelujäät, ns. lähiliikunta-alue ja liikuntahalli. Käymme leikkimässä keskuspuistossa.
- Harjoittelemme turvallista liikenteessä liikkumista jalankulkijana ja linja-autossa (koulukuljetus ja retket).
- Arjen matematiikkaa: havainnoidaan muotoja, vertaillaan määriä, harjoitellaan avaruudellista hahmottamista rakenteluissa, luokitellaan, sarjoitetaan, opitaan sijaintikäsitteitä ja matemaattisia suhteita...
- Harjoitellaan lukukäsitteitä, geometrisia käsitteitä, mittaamista, aikakäsitteitä, yhteen- ja vähennyslaskuja lapsen taitotason mukaisesti.
- Tieto- ja viestintäteknologian käytössä vain lapsille sopivia, turvallisia ohjelmia ja sovelluksia.
- Havainnoidaan ja pohditaan rakennetussa ympäristössä käytettyä teknologiaa.

Arviointi 23.09.2022

Kasvan, liikun ja kehityn

* lasten terveysosaamisen kehittäminen

* kestävä elämäntapa

(ruoka-, kulutus- ja puhtaustottumukset)

* liikkuminen / liikunta

Miten edistämme / huomioimme ryhmässämme?

- Ohjataan lapsia kunnioittamaan ja suojelemaan omaa ja toisen kehoa: terveellinen ravinto, riittävä lepo ja liikunta, hygieniataidot, turvalliset kaverisuhteet.
- Käytössä varhaiskasvatukseen suunniteltu Turvataito- ja kehotunnekasvatuksen opetusmateriaali.
- Luonnon säästäminen ja kohtuullinen kuluttaminen arjessa: jätteiden lajittelu, materiaalien valinta ja säästeliäs käyttö askartelussa, kierrätys/korjaaminen.
- Liikunnan monipuolisuus ja erilaisten liikuntakokemusten tarjoaminen: Ohjattu liikunta hallilla ja tatamilla 1-2 kertaa viikossa. Talvella hiihto, luistelu, lumikenkäily, hankikävelyt, mäenlasku. Metsäretkiä usein kaikkina vuodenaikoina. Päivittäinen ulkoilu omalla piha-alueella, uimahalliretket 4x/eskarivuosi.
- Mahdollisimman paljon toiminnallista oppimista.

Arviointi 23.09.2022

LISÄHUOMIOITA

Ryhmän varhaiskasvatussuunnitelma

Päiväkoti / Ryhmä Luontipäivämäärä Toimintakausi Toimintasuunnitelma

Käenpesän päiväkoti - 27.08.2022 2022-2023
Käenpesän esiopetus

Henkilöstö

3 työntekijää; 1 varhaiskasvatuksen opettaja, 2 varhaiskasvatuksen lastenhoitajaa.

Ryhmän kuvaus

Kaksivuotinen esiopetusryhmä, jossa tällä hetkellä 20 lasta.

Ryhmän tavoitteet

Harjoittelemme sosiaalisten taitojen kehittymistä, tunne- ja kaveritaitoja. Lapsen omatoimisuuden ja oman identiteetin kehittymisen tukeminen, jokaisen lapsen yksilöllisen tuen tarpeiden löytäminen. Opettelemme noudattamaan yhdessä sovittuja toimintatapoja, käyttäen ProVaka toimintamallia. Hieno- ja karkeamotoristen taitojen kehittäminen sekä toiminnan toteuttaminen hyödyntäen erilaisia ympäristöjä kuten luontoa, erilaisia liikuntatiloja sekä ryhmätiloja. Kielellisten ja matemaattisten taitojen harjaannuttaminen ottaen huomioon jokaisen lapsen oma kehitystaso.

VARHAISKASVATUKSEN ARVOPERUSTA JA YLEISET TAVOITTEET

Mitkä ovat päiväkotimme varhaiskasvatuksen arvot? (pohjana valtakunnallinen/paikallinen VASU)

Kaksivuotinen esiopetus perustuu käsitykseen lapsuuden itseisarvoisesta merkityksestä. Jokainen lapsi on ainutlaatuinen ja arvokas juuri sellaisena kuin hän on. Jokaisella lapsella on oikeus tulla kuulluksi, nähdyksi, huomioon otetuksi ja ymmärretyksi yksilönä ja yhteisönsä jäsenenä. Lapsilla on oikeus oppia sekä rakentaa käsitystään itsestään ja maailmasta omien lähtökohtiensa mukaisesti.

Lapsilla on oikeus oppia leikkien ja iloita oppimastaan. Lasten aikaisemmat kokemukset ja taidot ovat osa heidän oppimisen polkuaan. Lasten yksilöllisyyttä sekä monenlaisia tapoja toimia ja oppia arvostetaan. Lasten käsityksiä ja mielipiteitä pidetään tärkeinä, ja he osallistuvat oppimisympäristöjen rakentamiseen sekä edellytystensä mukaan toiminnan suunnitteluun ja arviointiin. Lapsia rohkaistaan yhdessä tekemiseen ja yhteisöllisyyteen.

Jokaisella lapsella on oikeus hyvään opetukseen ja huolenpitoon. Kannustava palaute ja oikeudenmukainen kohtelu kuuluvat hyvään esiopetukseen. Lapsilla on oikeus ilmaista itseään ja ajatuksiaan, käsitellä tunteita ja ristiriitoja sekä kokeilla ja opetella uusia asioita. Esiopetus tukee lasten kykyä ymmärtää arvoja, noudattaa terveellisiä elämäntapoja sekä kehittää tunnetaitojaan ja kauneudentajuaan.

Esiopetus toimintaympäristönä tukee lasten yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoisuutta. Esiopetus edistää lasten mahdollisuuksia kehittää kykyjään ja tehdä valintoja ilman sukupuolesta, syntyperästä, kulttuuritaustasta tai muusta henkilöön liittyvästä ominaisuudesta johtuvia

ennakkoodotuksia ja rajoituksia[53].

Esiopetuksen henkilöstön ja huoltajien yhteistyö auttaa turvaamaan lasten hyvinvointia.

Esiopetuksen henkilöstön avoin ja kunnioittava suhtautuminen monimuotoisiin perheisiin ja perheiden monenlaisiin kieliin, kulttuureihin, katsomuksiin, uskontoihin, perinteisiin ja kasvatusnäkemyskäsityksiin on rakentavan vuorovaikutuksen ja opetuksen perusta[54].

Esiopetuksessa noudatetaan kestävän elämäntavan periaatteita ja otetaan huomioon sen eri ulottuvuudet: sosiaalinen, kulttuurinen, taloudellinen ja ekologinen. Esiopetuksessa arvostetaan sivistystä, mikä ilmenee tavassa suhtautua itseensä, muihin ihmisiin, ympäristöön ja tietoon sekä tavassa ja tahdossa toimia oikein. Kiusaamista, rasismia tai väkivaltaa ei hyväksytä missään muodossa.

Miten toteutuvat ja näkyvät arjessa?

Osallistetaan lapsia aktiivisina toimijoina toiminnan suunnittelussa ja kehittäessä oppimisympäristöjä. Jokainen lapsi on arvokas sellaisenaan kuin on. Lasta kuunnellaan, havainnoidaan ja ohjataan yksilöllisesti.

Lapsilähtöisen pienryhmätöiden avulla tuemme, rohkaisemme, kuuntelemme ja ohjaamme lasta.

Harjoitteleminen tunnetaitoja sanoittamalla yksilönä ja ryhmässä.

Teemme tiivistä yhteistyötä huoltajien kanssa. Hyödynnämme moniammatillista yhteistyötä.

Hyödynnämme lähiympäristömme toiminnallisia mahdollisuuksia (retket, tutustumiset ym.).

Arviointi 27.08.2022

Laaja-alaisen osaamisen edistäminen

* **ajattelu ja oppiminen**

* **kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu**

* **itsestä huolehtiminen ja arjen taidot**

* **monilukutaito**

* **osallistuminen ja vaikuttaminen**

Miten toteutuvat ja näkyvät arjessa?

Ajattelu ja oppiminen:

Kannustamme ja ohjaamme lasta itsenäiseen ajatteluun ja omatoimisuuteen.

Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu:

Teemme erilaisia retkiä ympäristöömme, otamme toiminnassamme huomioon kalenterin teemapäivät/-viikot.

Itsestä huolehtiminen ja arjen taidot:

Harjoitteleminen päivittäisiä arjen toimintoja. Kannustamme lapsia omatoimisuuteen.

Monilukutaito:

Harjoitteleminen suvaitsevuuksia käyttäen apuna ympäristöä, kirjallisuutta, tietotekniikkaa, leikkiä ym.

Osallistuminen ja vaikuttaminen:

Lasten mielipiteitä kuunnellaan ja he saavat osallistua toimintamme suunnitteluun. Aikuisen tulee "tarttua hetkeen" eli napata nopeastikin lapsilta tulevia ideoita.

Arviointi 27.08.2022

VARHAISKASVATUKSEN TOTEUTTAMISENPERIAATTEET (tiimisopimus)

Yhteistyökäytännöt (ja -muodot)

- * huoltajien osallisuus
- * monialainen yhteistyö
- * ammatillinen vuorovaikutus (Mitä pidämme tärkeänä?)

Miten toteutamme arjessa?

Huoltajien osallisuus:

Yhteistyövälineenä Daisy, kuukausi- ja viikkotiedotteet ja viikko-ohjelma.

Monialainen yhteistyö:

Veo:n, sosiaalipalvelujen, neuvolan ja lähiympäristössä olevien toimijoiden kanssa.

Ammatillinen vuorovaikutus:

Avoimuus ja yhteiset kasvatuseriaatteet.

Arviointi 27.08.2022

Lasten osallisuus

- * osallisuuden edistäminen, mahdollistaminen
- * osallisuuden kulttuurin luominen / vahvistaminen

Miten toteutamme arjessa?

Osallisuuden edistäminen, mahdollistaminen:

Toimimme sensitiivisesti kasvattajina. Toiminnan suunnittelussa ja toteutuksessa huomioidaan lasten toiveet.

Osallisuuden kulttuurin luominen/vahvistaminen:

Luodaan avoin ja turvallinen ilmapiiri vuorovaikutukselle. Ryhmähengen luominen ja toisiin tutustuminen. Luottamuksen saavuttaminen lapsiin sekä huoltajiin.

Arviointi 27.08.2022

Pienryhmätoiminta

* erilaiset pienryhmät, ryhmiin jakamisen periaatteet

Miten toteutamme arjessa?

Hyödynnämme pienryhmätoimintaa toiminnassamme. Pienryhmiä muodostamme lasten tarpeet huomioiden.

Arviointi 27.08.2022

Varhaiskasvatukseen tulo- ja lähtötilanteet

* lapsen / perheen huomioiminen haku- ja lähtötilanteessa

* viestintä (huoltajille, ryhmän sisäinen)

* huomioitavaa työjaossa

Miten toteutamme arjessa?

Lapsen/perheen huomioiminen haku- ja lähtötilanteessa:

Mahdollistamme henkilökohtaisen keskustelutuokion tulo- ja lähtötilanteessa.

Viestintä:

Kirjaamme havaintoja Daysissä. Daisy on tärkeä viestintäkanava. Laitamme viikkotiedotteet ja kuukausitiedotteet Daysissä.

Huomioitavaa työnjaossa:

Toimimme tiimissä joustavasti ja avoimesti.

Arviointi 27.08.2022

Perushoitotilanteet

* ruokailut

* päivälepo

* pukeutuminen / riisuuntuminen

* siisteyskasvatus

(huomioitavaa työnjaossa)

Miten toteutamme arjessa?

Ruokailut:

Kannustamme lasta tutustumaan erilaisiin makuihin. Harjoittelemme rauhallisia ruokailuhetkiä ja hyviä pöytätapoja. .

Päivälepo:

Mahdollistamme lapsille rauhoittumishetken joka päivä.

Pukeutuminen/riisuuntuminen:

Ohjaamme ja kannustamme itsenäiseen toimintaan.

Siisteyskasvatus:

Opettelemme yhdessä huolehtimaan ympäristömme siisteydestä ja henkilökohtaisesta hygieniasta.

Arviointi 27.08.2022

Pedagoginen dokumentointi ja suunnittelu

* lasten dokumentointi (+luvat)

* tiimisuunnittelu (aika, työntekijöiden vastualueet)

* lasten / huoltajien osallisuuden huomioiminen suunnittelussa
(ryhmän toiminta, oppimisympäristö jne.)

Miten toteutamme arjessa?

Pedagogisen dokumentoinnin avulla pyritään arvioimaan, kehittämään ja suunnittelemaan varhaiskasvatusta. Pedagogisen dokumentoinnin avulla tuotamme tietoa lasten elämästä, kehityksestä, kiinnostuksen kohteista, ajattelusta, oppimisesta ja tarpeista sekä lapsiryhmän toiminnasta konkreettisella ja monipuolisella tavalla.

Tiimisuunnittelu:

Viikoittaisissa tiimipalavereissa tiimi yhdessä tasavertaisesti suunnittelee viikon toiminnot.

Lasten / huoltajien osallisuuden huomioiminen suunnittelussa: Varhaiskasvatuksen esitietolomakkeella vanhemmat ovat saaneet kertoa lasten toiveita ja järjestämme vanhempaintapaamiset.

Arviointi 27.08.2022

Leikki ja monipuoliset oppimisympäristöt

* havainnointi

* leikkiympäristö

* leikkivälineet

* lasten osallisuus

* kasvattajanrooli

Miten toteutamme arjessa?

Havainnointi:

Havainnoimme lapsia ja kirjaamme oleelliset havainnot ylös sekä keskustelemme niistä tiimissä/huoltajien kanssa.

Leikkiympäristö:

Mahdollistamme lasten toiveiden mukaisia toiminta- ja leikkiympäristöjä. Käytetään monipuolisesti kunnan tarjoamia oppimisympäristöjä.

Leikkivälineet:

Leikkivälineet ovat helposti lasten saatavilla ja leikki-tilat mielekkäitä ja leikkiin innostavia.

Kasvattajan rooli:

Kasvattajat ovat läsnä ja tarvittaessa ohjaavat leikin kulkua. Tuemme pitkäkestoista leikkiä sekä kaverisuhteiden monipuolisuutta.

Arviointi 27.08.2022

VARHAISKASVATUKSEN OPPIMISEN ALUEET

Kielten rikas maailma

- * vuorovaikutustaidot
- * puheen ymmärtäminen ja tuottaminen
- * kielellinen muisti ja sanavarasto
- * kielitietoisuus

Miten edistämme / huomioimme ryhmässämme?

Pienryhmätoiminnalla tarjoamme jokaiselle lapselle sopivia haasteita ja uuden oppimisen iloa. Annamme lapsille kannustavaa ja johdonmukaista palautetta heidän kielenkäyttö- ja vuorovaikutustaidoistaan. Myönteinen palaute on tärkeää oppimisen ja motivaation kannalta. Tehtävien avulla edistetään lasten kielellistä kehitystä. Teemme tiivistä yhteistyötä veon kanssa.

Arviointi 27.08.2022

Ilmaisun monet muodot

- * musiikillinen, kuvallinen, sanallinen ja kehollinen ilmaisu
 - * kulttuuri
 - * lasten osallisuus projekteissa
- (suunnittelu->toteutus->arviointi)

Miten edistämme / huomioimme ryhmässämme?

Harjoittelemme yhdessä ilmaisun monimuotoisia taitoja esimerkiksi laulamalla, tanssimalla, piirtämällä, soittamalla ja näyttelemällä. Aikuinen kannustaa innostavalla esimerkillä lapsia osallistumaan toimintaan.

Arviointi 27.08.2022

Minä ja meidän yhteisömme

- * lapsen kehitysympäristöön tutustuminen ja sen moninaisuuden ymmärtäminen (historia-nykyhetki-tulevaisuus)
- * tunteiden harjoittelu
- * ryhmässä toimimisen taidot, demokratia
- * eettinen ajattelu
- * katsomuskasvatus
- * mediakasvatus

Miten edistämme / huomioimme ryhmässämme?

Mahdollistamme arjessa leikin ja havainnoinnin kautta kehitysympäristöön tutustumisen ja sen moninaisuuden ymmärtämisen.

Rohkaistaan lapsia näyttämään ja sanoittamaan tunteita. ProVaka toimintamalli edistää positiivista pedagogiikkaa.

Ryhmässä toimimisen taidot: Opettelemme huomioimaan toisia leikkien ja harjoitusten avulla. Hyödynnämme pienryhmiä.

Eettinen ajattelu: Laadimme ryhmällemme yhteiset säännöt ja opettelemme noudattamaan niitä. ProVaka- toimintamalli kannustaa myös eettiseen ajatteluun.

Katsomuskasvatus: Huomioimme toiminnassa kalenterivuoden tapahtumat.

Tutustumme eri medioihin.

Arviointi 27.08.2022

Tutkin ja toimin lähiympäristössäni

- * varhaiskasvatuksen / perheiden lähiympäristöön tutustuminen
- * ympäristökasvatus
- * matemaattinen ajattelu
- * teknologiakasvatus

Miten edistämme / huomioimme ryhmässämme?

Teemme retkiä monipuolisesti lähiympäristöön sekä seuraamme tapahtumia. Ylläpidämme ekologista ajattelua esim. lajittelemalla roskia ja hyödyntämällä luonnonmateriaaleja.

Hyödynnämme ympäristöä oppimistilanteissa. Käytössämme on tabletit sekä älytaulu.

Arviointi 27.08.2022

Kasvan, liikun ja kehityn

* lasten terveysosaamisen kehittäminen

* kestävä elämäntapa

(ruoka-, kulutus- ja puhtaustottumukset)

* liikkuminen / liikunta

Miten edistämme / huomioimme ryhmässämme?

Kiinnitämme huomiota siihen että jokaisella lapsella ja aikuisella on mahdollisuus tulla kuulluksi, kuulua ryhmään, olla aidosti osa kasvatusyhteisöä.

Innostamme lapsia liikkumaan ja kokemaan liikunnan iloa kaikkina vuodenaikoina. Keskustellaan monipuolisen ravinnon merkityksestä ja harjoitellen maistelemaan eri makuja rohkeasti.

Arviointi 27.08.2022

LISÄHUOMIOITA

Ryhmän varhaiskasvatussuunnitelma

Päiväkoti / Ryhmä Luontipäivämäärä Toimintakausi Toimintasuunnitelma

Käenpesän päiväkoti - 26.08.2022 Syksy 2022- Kevät 2023
Kiurut

Henkilöstö

Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja
Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja
Varhaiskasvatuksen opettajan sijainen .

Ryhmän kuvaus

Tällä hetkellä 21, 3-4 vuotiasta lasta

Ryhmän tavoitteet

Tavoitteena on järjestää Tohmajärven kunnan varhaiskasvatussuunnitelman mukaista toimintaa, huomioiden ryhmän ominaispiirteet ja painotukset. Tavoitteet täydentyvät ja muotoutuvat toimintakauden aikana, sekä lasten varhaiskasvatussuunnitelmien päivityksen yhteydessä.

VARHAISKASVATUKSEN ARVOPERUSTA JA YLEISET TAVOITTEET

Mitkä ovat päiväkotimme varhaiskasvatuksen arvot? (pohjana valtakunnallinen/paikallinen VASU)

Lapsuuden itseisarvo
Ihmisenä kasvaminen
Lapsen oikeudet
Yhdenvertaisuus, tasa-arvo ja moninaisuus
Turvallinen ja kestävä elämäntapa

Miten toteutuvat ja näkyvät arjessa?

Lapsuuden itseisarvo;
Jokainen lapsi huomioidaan yksilönä ja ymmärretään, että jokainen ihminen on arvokas sellaisenaan kun on. Lasta kuunnellaan, havainnoidaan ja huomioidaan hänen yksilölliset tarpeensa. Pidämme huolta tilojen turvallisuudesta ja viihtyvyydestä.

Ihmisenä kasvaminen;
Ryhmässämme on säännöt, jotka on tehty yhdessä lasten kanssa. Toisten kunnioittaminen ja kuunteleminen on tärkeää. Kiusaamis- ja syrjimistilanteisiin puututaan heti, kun sellainen huomataan.

Lapsen oikeudet;
Lapsen tärkein työ on leikki. Lapsi rakentaa leikin avulla omaa identiteettiään sekä harjoittelee

sosiaalisia taitoja. Mahdollistamalla lapsille erilaisia leikki-tilanteita ja välineitä, lasten mielenkiinnonkohteet huomioiden. Aikuinen tukee, ohjaa ja rikastaa leikkiä tarpeen mukaan. Lapsella on oikeus ilmaista mielipiteensä ja tulla ymmärretyksi niillä keinoilla jotka hänellä on. Pidämme lapsille säännöllisesti tuumaustaukoja, jossa lapset antavat palautetta toiminnastamme. Opettelemme yhdessä tunnetaitoja tunneympyrän avulla.

Yhdenvertaisuus, tasa-arvo ja moninaisuus;

Suhtaudumme erilaisista perheistä tuleviin lapsiin ja heidän perheisiinsä kunnioittavasti, ammatillisesti ja avoimesti. Huoltajien kanssa yhteistyö on tärkeää, lapsen yksilöllisen tuntemisen kannalta. Tuemme vanhempia kasvattajina, vaihtamalla kuulumiset päivittäin ja pidämme vasu-keskusteluja, sekä syksyllä vanhempainillan. Pyydämme vanhemmilta myös säännöllisesti palautetta. Otamme toki vastaan palautetta muulloinkin.

Terveellinen ja kestävä elämäntapa;

Tarjoamme lapsille päivittäin monipuolisen ja terveellisen ravinnon ja kehoitamme lapsia maistamaan uusia ruokia. Alkuun kielellä ruuan kosketus on jo maistamista. Ruokapöytäkeskustelut ovat hyviä hetkiä tuoda esille terveellisten elämäntapojen tärkeyttä. Turvaamme lapselle rauhallisen lepo- ja nukkumisaikojen. Tarjoamme mahdollisuuden päivittäiseen liikkumiseen, sekä ulkona että sisällä. Osa liikunnasta toteutetaan ohjatusti.

Arviointi 26.08.2022

Laaja-alaisen osaamisen edistäminen

- * **ajattelu ja oppiminen**
- * **kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu**
- * **itsestä huolehtiminen ja arjen taidot**
- * **monilukutaito**
- * **osallistuminen ja vaikuttaminen**

Miten toteutuvat ja näkyvät arjessa?

Ajattelu ja oppiminen;

Kannustamme lasta itsenäiseen ajatteluun ja omatoimisuuteen, sekä kohtaamaan onnistumisia ja epäonnistumisia.

Kulttuurien osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu:

Otamme huomioon suomalaisen kalenterin pyhäpäivät. Käytössämme on erilaisia kuvakortteja vahvistamaan sanallista viestintää ja tarvittaessa käytämme tukiviittomia ilmaisun ja vuorovaikutuksen tukemiseen.

Itsestä huolehtiminen ja arjen taidot;

Opetamme lapsia siirtymätilanteissa huolehtimaan omista tavaroista. Opetamme lapsia huolehtimaan omasta hygieniasta. Opettelemme kuinka liikutaan liikenteessä, kun olemme retkellä tai siirrymme esim. liikuntahallille

Monilukutaito;

Tiloissamme on näkyvillä kirjaimia, numeroita ja kuvia. Dokumentoimme toimintaamme valokuvin ja videoin sekä opetamme tulkitsemaan median sisältöä mm. googlettamalla lisätietoa lapsen kiinnostuksen kohteista.

Osallistuminen ja vaikuttaminen;
Lasten mielipiteitä kuunnellaan ja he saavat osallistua toimintamme suunnitteluun. Aikuisen tulee tarttua hetkeen eli napata nopeastikin lapsilta tulevia ideoita toteutettavaksi.

Arviointi 26.08.2022

VARHAISKASVATUKSEN TOTEUTTAMISENPERIAATTEET (tiimisopimus)

Yhteistyökäytännöt (ja -muodot)

- * huoltajien osallisuus
- * monialainen yhteistyö
- * ammatillinen vuorovaikutus (Mitä pidämme tärkeänä?)

Miten toteutamme arjessa?

Ammatillinen vuorovaikutus;
Pidämme tärkeänä avoimuutta, yhteisiä kasvatuseriaatteita ja omien vahvuuksien esille tuomista. Teemme yhteistyötä myös koko talon muiden aikuisten kanssa ja pidämme esim. talon palavereita, joissa käymme myös pedagogista keskustelua.

Arviointi 26.08.2022

Lasten osallisuus

- * osallisuuden edistäminen, mahdollistaminen
- * osallisuuden kulttuurin luominen / vahvistaminen

Miten toteutamme arjessa?

Osallisuuden edistäminen ja mahdollistaminen;
Aikuisen kokonaisvaltainen läsnäolo on tärkeää. Kuunnellaan lapsia ja pyritään toteuttamaan heidän tarpeitaan ja toiveitaan.

Osallisuuden kulttuurin luominen/vahvistaminen;
Käytämme paljon aikaa syksyllä ryhmähengen luomiseen ja toisiin tutustumiseen. Se luo hyvän perustan alkavalle toiminnalle ja yhteistyölle.

Arviointi 26.08.2022

Pienryhmätoiminta

*** erilaiset pienryhmät, ryhmiin jakamisen periaatteet**

Miten toteutamme arjessa?

Erilaiset pienryhmät, ryhmiin jakamisen periaatteet;

Lapsia jaetaan usein pienryhmiin aamun toiminnassa ja leikeissä sekä porrastetaan mahdollisuuksien mukaan siirtymätilanteita. Näin pystytään ottamaan huomioon lapsen yksilölliset tarpeet paremmin sekä turvaamaan oppimis-/leikkirauha. Havainnointi ja ohjaaminen on näin myös helpompaa. Lisäksi tuemme jo syntyneitä kaverisuhteita. Myös pienet tilat vaativat ryhmiin jakautumista. Käytössämme on kuvalliset leikkitaulut.

Arviointi 26.08.2022

Varhaiskasvatukseen tulo- ja lähtötilanteet

*** lapsen / perheen huomioiminen haku- ja lähtötilanteessa**

*** viestintä (huoltajille, ryhmän sisäinen)**

*** huomioitavaa työjaossa**

Miten toteutamme arjessa?

Lapsen/perheen huomioiminen haku- ja lähtötilanteessa;

Aamulla yksi talon hoitajista ottaa lapsen vastaan ja vaihtaa kuulumiset sekä kirjaa tärkeät viestit lapsen asioista tarvittaessa ylös. Iltapäivällä kerrotaan vanhemmille päivän tapahtumista. Pyritään aina kertomaan tilanteista avoimesti, mutta hienotunteisesti ja negatiivisten asioiden lisäksi muistetaan aina mainita jotain positiivista.

Viestintä;

Daisy on tärkein viestintäkanava, mutta tiedotteet löytyvät myös eteisestämme selkeästi eri otsakkeiden alta. Henkilökunta käyttää viestimiseen omaa whatsapp ryhmää, tiedotevihkoa ja sähköpostia.

Huomioitavaa työnjaossa;

Tietylle työntekijälle (aamu-, päivä- ja iltavuoro) on sovitut tehtävät. Opettajalle on suunnittelu-aika.

Arviointi 26.08.2022

Perushoitotilanteet

*** ruokailut**

*** päivälepo**

*** pukeutuminen / riisuuntuminen**

*** siisteyskasvatus**

(huomioitavaa työnjaossa)

Miten toteutamme arjessa?

Ruokailut;

Tällä hetkellä meillä on talossa ryhmäavustaja, joka tekee koko talon aamupalat. Jokainen ryhmä syö omassa tilassaan. Lounas ja välipala tulevat valmiina keskuskeittiöltä ja päiväkotiapulainen laittaa nämä tarjolle. Lounas haetaan linjastolta salista ja syödään omassa tilassa. Aikuiset jakavat ruuan linjastosta. Lapset palauttavat ruokailuvälineensä itse. Lapsilla on oma istumapaikka ja aikuinen vaihtaa viikoittain paikkaa eri pöydissä. Vanhemmat huolehtivat pastillit lapsille päiväkotiin.

Päivälepo;

Kaikki lepäävät klo 12-13. Aikuinen lukee sadun tai se kuunnellaan levytä/puhelimen äänikirjasovellukselta. Nukkarissa voi soida myös rauhallista musiikkia lasten toiveesta. Aikuinen on nukkarissa kello 13 asti. Hiljaista tekemistä klo 13-14 niille, jotka eivät nuku enää. Lapsia herätellään tarvittaessa yksilöllisesti vanhempien toiveiden mukaan.

Pukeutuminen/riisuuntuminen;

Lapsia kannustetaan pukemaan ja riisumaan itsenäisesti. Apuna oma pukemistila ja tarvittaessa pukemiskuvat. Avustetaan tarvittaessa esim. kenkien ja hanskojen kanssa.

Siisteyskasvatus;

Lapset opetetaan siivoamaan omat jälkensä. Vanhemmat huolehtivat lokeron siisteydestä, vaatteiden nimikoinnista ja kuravaatteiden huollosta. Iltavuorolainen siistii sisätilat ja jokainen työntekijä huolehtii yleisestä siisteydestä. Siistijä käy aamuisin siivoamassa osaston tilat. Perjantaisin nostetaan tuolit ylös maanantaiaamun suurempaa siivousta varten.

Arviointi 26.08.2022

Pedagoginen dokumentointi ja suunnittelu

*** lasten dokumentointi (+luvat)**

*** tiimisuunnittelu (aika, työntekijöiden vastualueet)**

*** lasten / huoltajien osallisuuden huomioiminen suunnittelussa (ryhmän toiminta, oppimisympäristö jne.)**

Miten toteutamme arjessa?

Lasten dokumentointi;

Kuukausittaiset kuvataulut lasten toiminnoista näkyvillä. Vanhemmilta kysytään luvat lasten kuvien esillä olemiseen. Myös lasten töitä laitetaan esille. Lapsihavaintoja kirjoitetaan vihkoon ja vasuihin ylös.

Tiimisuunnittelu;

Koko talon henkilöstön viikoittainen palaveri pidetään maanantaisin, oman osaston tiimipalaveri tiistaisin. Opettajalla on tiimissä pedagoginen vastuu, varhaiskasvatussuunnitelmien tekovastuu, toiminnan suunnittelua ja hän toimii tiimin vetäjänä. Hoitajilla on enemmän hoidollisia tehtäviä sekä he ovat apuna toiminnan suunnittelussa ja toteuttamisessa sekä arvioinnissa omalta osaltaan. Myös lastenhoitajille kuuluu esim. lapsilistojen teko, ruokatilaukset ja pyykkihuolto.

Lasten/huoltajien osallisuuden huomioiminen suunnittelussa;

Vanhempainillat, vasukeskustelut, päivittäinen tiedonvaihto, palautekaavake ja sähköinen viestintä.

Arviointi 26.08.2022

Leikki ja monipuoliset oppimisympäristöt

- * havainnointi
- * leikkiympäristö
- * leikkivälineet
- * lasten osallisuus
- * kasvattajanrooli

Miten toteutamme arjessa?

Havainnointi;

Seuraamme lasten toimintaa ja kirjoitamme oleelliset havainnot vihkoon sekä keskustelemme havainnoista tiimissä.

Leikkiympäristö;

Muokkaamme leikkiympäristöjä tarvittaessa ja lasten toiveiden mukaan mahdollisuuksien rajoissa.

Leikkivälineet;

Kaikki ei ole kerralla esillä, rikkinäiset poistetaan käytöstä ja tarvittaessa tilataan uusia. Leikkivälineet ja pelit ovat helposti lasten saatavilla ja leikkutilat mielekkäitä ja leikkiin innostavia.

Lasten osallisuus;

Lapsi valitsee leikin leikinvalintataulusta ja saa osallistua eri leikkialueiden muokkaamiseen.

Lapsimäärä yhdelle leikkialueelle on rajoitettu. Lapsi voi myös keksiä tai kehittää vapaasti uuden omanlaisensa leikin.

Kasvattajan rooli;

Rajoitamme leikkijöiden määrää tilaan nähden ja tuemme lapsen leikkiä. Panostamme leikin pitkäkestoisuuteen ja kannustamme lasta käyttämään mielikuvitusta. Olemme tarvittaessa myös itse mukana leikeissä.

Arviointi 26.08.2022

VARHAISKASVATUKSEN OPPIMISEN ALUEET

Kielten rikas maailma

- * vuorovaikutustaidot
- * puheen ymmärtäminen ja tuottaminen
- * kielellinen muisti ja sanavarasto
- * kielitietoisuus

Miten edistämme / huomioimme ryhmässämme?

Vuorovaikutustaidot;

Käytämme kuvia ja tarvittaessa tukiviittomia. Kannustamme lapsia keskustelemaan asioista ja tuemme

heidän keskinäistä vuorovaikutustaan. Käytämme tunneympyrää erilaisten tunteiden tunnistamiseen.

Puheen ymmärtäminen ja tuottaminen;
Harjoittelempa kielijumpan, lorujen ja laulujen avulla eri äänteitä.

Kielellinen muisti ja sanavarasto;
Harjoittelempa näitä erilaisten tehtävien avulla ja sanoitamme tilanteita sekä luemme paljon.

Kielitietoisuus;
Käytämme hyödyksi kirjaston palveluja ja huolehdimme, että lapsilla on mielenkiintoista kirjallisuutta saatavilla. Opettelemme ymmärtämään, että maailmassa on erilaisia kieliä. Luemme ja teemme itse tarinoita ja opettelemme kirjoittamaan esim. oman nimen.

Arviointi 26.08.2022

Ilmaisun monet muodot

- * **musiikillinen, kuvallinen, sanallinen ja kehollinen ilmaisu**
- * **kulttuuri**
- * **lasten osallisuus projekteissa**
(suunnittelu->toteutus->arviointi)

Miten edistämme / huomioimme ryhmässämme?

Musiikillinen, kuvallinen, sanallinen ja kehollinen ilmaisu;

Perjantaisin on koko talon yhteinen muskari ja laululeikit kuuluvat meillä myös usein ohjattuun toimintaan. Tutustumme myös soittimiin ja erilaiseen musiikintuottamiseen. Opettelemme ilmaisemaan itseämme draaman ja tanssin keinoin aikuisten innostavalla esimerkillä.

Kulttuuri;

Kulttuuria tuomme esille kalenterin avulla ja viettämällä juhlapyhiä ryhmässämme sekä koristelemalla ryhmätilaamme mm. jouluna ja pääsiäisenä. Huomioimme tarvittaessa eri uskontokuntaan kuuluvat järjestämällä heille vaihtoehtoista toimintaa.

Lasten osallisuus projekteissa;

Annamme lapsen suunnitella ja toteuttaa omia projektejaan mahdollisimman pitkälle itse. Aikuinen on vain mahdollistajan roolissa. Lasten luovuudelle ja mielikuvitukselle annetaan tilaa.

Arviointi 26.08.2022

Minä ja meidän yhteisömme

- * **lapsen kehitysympäristöön tutustuminen ja sen moninaisuuden ymmärtäminen (historia-nykyhetki-tulevaisuus)**
- * **tunnetaitojen harjoittelu**
- * **ryhmässä toimimisen taidot, demokratia**

- * eettinen ajattelu
- * katsomuskasvatus
- * mediakasvatus

Miten edistämme / huomioimme ryhmässämme?

Lapsen kehitysympäristö;

Käymme aamupiirillä läpi mennyttä ja tulevaa aikaa sekä nykyhetkeä. Tutustumme ja puhumme millaista on ollut ihmisten elämä "ennen vanhaan". Meillä on mahdollisuus hyödyntää paikallista kotiseutumuseota.

Tunnetaidot;

Opettelemme nimeämään eri tunteita sekä tunnekorttien, että tunneympyrän avulla ja tutkimme omia ilmeitämme. Harjoitteleme tunteiden käsittelyä aikuisen avulla. Tarjoamme syliä lapsen sitä kaivatessa.

Ryhmässä toimimisen taidot;

Opettelemme huomiomaan toisia eri leikkien ja harjoitusten avulla.

Eettinen ajattelu;

Harjoitteleme arjen eri tilanteissa käymään läpi syy- seuraussuhteita. Muistutteleme säännöistä ja siitä miksi niitä tarvitaan. Kiusaamiseen puutemme heti sen havaittuamme.

Katsomuskasvatus;

Tutustumme uskuntoon juhlapyhien avulla ja opettelemme ymmärtämään, että katsomuksia on erilaisia. Pyrimme osallistumaan seurakunnan järjestämiin tapahtumiin vanhempien toiveet huomioon ottaen.

Mediakasvatus;

Tutustumme eri medioihin yhdessä ja opettelemme esim. tabletin sopivaa käyttöä. Käytämme läppäriä, tv:tä ja puhelinta toiminnassamme apuna.

Arviointi 26.08.2022

Tutkin ja toimin lähiympäristössäni

- * varhaiskasvatuksen / perheiden lähiympäristöön tutustuminen
- * ympäristökasvatus
- * matemaattinen ajattelu
- * teknologiakasvatus

Miten edistämme / huomioimme ryhmässämme?

Lähiympäristöön tutustuminen;

Teemme retkiä lähiympäristöön ja harjoitteleme paikkatuntemusta ja luonnossa liikkumista.

Ympäristökasvatus;

Opettelemme kohtelemaan ympäristöä oikein, olemaan vastuullisia ja kierrätämme roskat. Tutkimme ja havainnoimme luonnon moninaisuutta ja käytämme luonnon materiaaleja askarteluissa. Opettelemme säästämään luontoa, esim. ei tuhlaata paperia, vettä tai ruokaa.

Matemaattinen ajattelu;

Tutkitaan ympärillä olevaa matematiikkaa, esim. lasketaan paikallaolevia lapsia tai aikuisia ja tutustutaan numeroihin. Tehdään luokittelu- ja vertailutehtäviä. Annetaan mahdollisuus askarteluun ja muovailuun päivittäin. Aikakäsitettä mietitään erityisesti aamupiirissä.

Teknologiakasvatus;

Lapset näkevät miten aikuiset käyttävät turvallisesti tiedonhaussa mm. kännykkää, älytv:tä, tietokonetta ja tablettia.

Arviointi 26.08.2022

Kasvan, liikun ja kehityn

*** lasten terveysosaamisen kehittäminen**

*** kestävä elämäntapa**

(ruoka-, kulutus- ja puhtaustottumukset)

*** liikkuminen / liikunta**

Miten edistämme / huomioimme ryhmässämme?

Lapsen terveysosaaminen;

Keskustellaan monipuolisen ravinnon ja unen merkityksestä. Ruokapöydässä harjoitellaan hyviä ruokatapoja ja maistellaan ruokia rohkeasti. Kielenpäässä ruuan maistelu on jo maistamista. Terveysasioita lapsen on hyvä miettiä esim. lääkärileikissä.

Kestävä elämäntapa;

Opetellaan käyttämään tavaroita oikein, jotta eivät menisi rikki. Ollaan säästäväisiä esim. piirustuspaperin, saippuan, paperin ja veden suhteen. Kannustetaan kierrätykseen ja esim. tekemään itse leluja vessapaperirullasta. Käytämme mahdollisuuksien mukaan askartelussa kierrätysmateriaaleja.

Liikkuminen/liikunta;

Liikutaan säännöllisesti ja lapsilähtöisesti sekä ohjatuissa tuokioissa ja ulkona. Tutustutaan ulkopeleihin ja leikkeihin eri vuodenajat huomioiden. Talvella harjoitellaan erilaisia sisäliikunta leikkejä mm. liikuntahallissa ja ulkona luistelua ja hiihtoa. Liikuntavälineet ovat lasten saatavilla oman talon salissa myös muina kuin jumppapäivinä.

Arviointi 26.08.2022

LISÄHUOMIOITA

Ryhmän varhaiskasvatussuunnitelma

Päiväkoti / Ryhmä Luontipäivämäärä Toimintakausi Toimintasuunnitelma

Ryhmäperhepäiväkoti 10.09.2022 2022-2023
Keijukka - Keijukka

Henkilöstö

Keijukassa työskentelee yksi varhaiskasvatuksen lastenhoitaja ja kaksi perhepäivähoitajaa, sekä sijaisia tarpeen mukaan.

Ryhmän kuvaus

Keijukka on vuorohoito ryhmä, joka on auki lasten hoidon tarpeen mukaan. Vuorohoito edellyttää huoltajien vuorotyötä.

Ryhmässämme on tällä hetkellä 14 lasta, joiden ikäjakauma on 1-5 vuotta.

Keijukassa käy myös muista ryhmistä vuorohoitoa tarvitsevia lapsia (ennen klo 6.30 ja 17.30 jälkeen), sekä varahoitolapsia perhepäivähoidosta.

Ryhmän tavoitteet

Ryhmän tavoitteena on toteuttaa monipuolista, varhaiskasvatussuunnitelman mukaista toimintaa, johon jokainen lapsi pystyy osallistumaan ikätasoisesti.

Tukea ja edistää jokaisen lapsen kehitystä yksilöllisesti.

Toimia kasvatuskumppanina huoltajien kanssa sujuvassa yhteistyössä.

Varmistaa lapsen mahdollisuus osallistua ja vaikuttaa itseään koskeviin asioihin.

Saada lapselle positiivisia oppimiskokemuksia mm. ProVaka-toimintamallin avulla.

VARHAISKASVATUKSEN ARVOPERUSTA JA YLEISET TAVOITTEET

Mitkä ovat päiväkotimme varhaiskasvatuksen arvot? (pohjana valtakunnallinen/paikallinen VASU)

Lapsuuden itseisarvo

Ihmisenä kasvaminen

Lasten oikeudet

Yhdenvertaisuus, tasa-arvo ja moninaisuus

Terveellinen ja kestävä elämäntapa

Miten toteutuvat ja näkyvät arjessa?

Huomioimme jokaisen lapsen tarpeet yksilöllisesti.

Ohjaamme ja tuemme lasta toimimaan ryhmässä tasavertaisena jäsenenä.

Emme hyväksy kiusaamista, rasismia tai väkivaltaa missään muodossa.

Mahdollistamme leikin ja itsensä ilmaisemisen päivittäin.

Luomme turvallisen ympäristön käsitellä tunteita ja ristiriitoja sekä kokeilla uusia asioita.

Suhtaudumme lapsiin yhdenvertaisesti ja kunnioitamme moninaisuutta. Ohjaamme lapsia terveyttä ja hyvinvointia edistäviin elämäntapoihin.

Arviointi 10.09.2022

Laaja-alaisen osaamisen edistäminen

- * ajattelu ja oppiminen
- * kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu
- * itsestä huolehtiminen ja arjen taidot
- * monilukutaito
- * osallistuminen ja vaikuttaminen

Miten toteutuvat ja näkyvät arjessa?

Vapaan leikin aikana lapsi saa käyttää omaa mielikuvitustaan. Ohjatussa leikissä harjoitellamme yhdessä aikuisen kanssa mm. vuorovaikutustaitoja, itseilmaisua, ryhmässä toimimista, osallistumista ja vaikuttamista.

Erialaisten toimintatuokioiden aikana lapsi saa osallistua, vaikuttaa ja ilmaista itseään eri tavoin, mm. laulutuokiot, askartelut, liikuntaleikit/jumpat, ym.

Päivittäin opettelemme arjen taitoja ja itsestä huolehtimista mm. ruokailutilanteissa, pukemis- ja riisumistilanteissa, ym.

Arviointi 10.09.2022

VARHAISKASVATUKSEN TOTEUTTAMISENPERIAATTEET (tiimisopimus)

Yhteistyökäytännöt (ja -muodot)

- * huoltajien osallisuus
- * monialainen yhteistyö
- * ammatillinen vuorovaikutus (Mitä pidämme tärkeänä?)

Miten toteutamme arjessa?

Vaihdamme lapsen kuulumiset päivittäin huoltajien kanssa

Vanhempainilta

Vasukeskustelut

Yhteydenpito Whatsappilla, viesteillä, Daisyn kautta, soittamalla, paperisilla tiedotteilla.

Tarpeen mukaan yhteistyö Veo:n, hyvinvointineuvolan, asiantuntija- ja terapiapalveluiden ym. kanssa.

Arviointi 10.09.2022

Lasten osallisuus

- * osallisuuden edistäminen, mahdollistaminen
- * osallisuuden kulttuurin luominen / vahvistaminen

Miten toteutamme arjessa?

Lasten toiveiden/mielenkiinnon kohteiden huomioiminen toiminnan suunnittelussa
Otamme lapset mukaan/auttamaan päivittäisiin toimiin mm. aamupiiri, ruokakärry vieminen/hakeminen, leipominen ym.

Arviointi 10.09.2022

Pienryhmätoiminta

- * erilaiset pienryhmät, ryhmiin jakamisen periaatteet

Miten toteutamme arjessa?

Jaamme ryhmän pienempiin porukoihin mm. toimintatuokioille esim. iän, taitotason, tai kiinnostuksen kohteiden mukaan.

Porrastamme uloslähtöä ja siirtymätilanteita mahdollisuuksien mukaan.

Arviointi 10.09.2022

Varhaiskasvatukseen tulo- ja lähtötilanteet

- * lapsen / perheen huomioiminen haku- ja lähtötilanteessa
- * viestintä (huoltajille, ryhmän sisäinen)
- * huomioitavaa työjaossa

Miten toteutamme arjessa?

Tulo- ja lähtötilanteissa tervehdimme lapsen ja huoltajan sekä vaihdamme päivän kuulumiset.
Otamme lapsen vastaan sensitiivisesti ja huomioimme esim. harmin hoitoon jäämisessä ottamalla syliin/lohduttamalla.

Viestintä Daisyn kautta, puhelimitse (viestit, whatsapp..) ja paperiset tiedotteet.

Viestivihkoon ja lapsilistaan viestit esim. aamuvuorolaiselta iltavuorolaiselle.

Arviointi 10.09.2022

Perushoitotilanteet

- * ruokailut
- * päivälepo
- * pukeutuminen / riisuuntuminen
- * siisteyskasvatus
(huomioitavaa työnjaossa)

Miten toteutamme arjessa?

Ruokailussa lapsilla omat paikat, aikuiset vaihtelevat ruokapaikkaa. Aikuiset jakaa ruuan, leivän ja juoman pöytiin. Kannustetaan maistelemaan.

Lepohetki/päiväunet yleensä klo.12-13. Lepohetken alussa satu. Huomioimme huoltajien toiveet lepo hetken pituudesta.

Autamme lasta tarpeen mukaan pukemaan/riisumaan, kannustamme omatoimisuuteen.

Pesemme kädet hoitoon tullessa, ennen ja jälkeen ruokailun, sekä vessakäyntien yhteydessä. Autamme tarpeen mukaan.

Arviointi 10.09.2022

Pedagoginen dokumentointi ja suunnittelu

- * lasten dokumentointi (+luvut)
- * tiimisuunnittelu (aika, työntekijöiden vastualueet)
- * lasten / huoltajien osallisuuden huomioiminen suunnittelussa
(ryhmän toiminta, oppimisympäristö jne.)

Miten toteutamme arjessa?

Daisyssa kuvausluvut, vanhemmat täyttävät. Otamme kuvia lapsista ja laitamme kuukausittain eteiseen huoltajien ja lasten nähtäväksi kuvakollaasin edellisen kuukauden puuhista. Askarteluja/piirustuksia laitamme seinälle.

Pidämme viikoittain tiimipalaverin, jossa suunnittelemme seuraavan viikon toimintaa ja käymme läpi ajankohtaisia asioita, sekä jaamme vastualueet työntekijöille tarpeen mukaan.

Toivomme ja otamme mielellämme vastaan huoltajien toiveita toiminnastamme (mm. vasukeskustelut, vanhempainillat).

Arviointi 10.09.2022

Leikki ja monipuoliset oppimisympäristöt

- * havainnointi

- * leikkiympäristö
- * leikkivälineet
- * lasten osallisuus
- * kasvattajanrooli

Miten toteutamme arjessa?

Käytössämme on havainnointivihko.

Muokkaamme leikkiympäristöä tarpeen mukaan.

Huolehdimme että leikkivälineet ovat ehjiä ja turvallisia. Vaihdamme leluja säännöllisesti.

Lapset saavat vaikuttaa leikkien/lelujen valintaan.

Kasvattajat ohjaavat leikkiä tarpeen mukaan.

Arviointi 10.09.2022

VARHAISKASVATUKSEN OPPIMISEN ALUEET

Kielten rikas maailma

- * vuorovaikutustaidot
- * puheen ymmärtäminen ja tuottaminen
- * kielellinen muisti ja sanavarasto
- * kielitietoisuus

Miten edistämme / huomioimme ryhmässämme?

Autamme ja ohjaamme lapsia vuorovaikutustilanteissa mm. leikissä.

Annamme aika ja mahdollisuuden kertoa asia omaan tahtiin kiireettömästi.

Luemme satuja ja katselemme kirjoja. Laululeikit, lorut.

Käytämme tarpeen mukaan esim. kuvia tai tukiviittomia.

Opettelemme aamupiirillä oman nimen tunnistamista oman kuvan avulla.

Hyödynnämme kirjaston tarjontaa.

Arviointi 10.09.2022

Ilmaisun monet muodot

- * musiikillinen, kuvallinen, sanallinen ja kehollinen ilmaisu
- * kulttuuri
- * lasten osallisuus projekteissa
(suunnittelu->toteutus->arviointi)

Miten edistämme / huomioimme ryhmässämme?

Pidämme erilaisia toimintatuokioita, laulamme, loruttelemmme, askartelemme, jumppaamme, tanssimme,

soitamme erilaisia soittimia, ym.

Keskiviikkoisin käytössämme on päiväkodin sali, jossa leikimme ja liikumme/jumppaamme.

Perjantaisin pidämme "muskaria" koko talon voimin päiväkodin salissa.

Huomioimme kalenterijuhlat toiminnassamme.

Otamme lasten toiveet huomioon toimintamme suunnittelussa ja toteutuksessa. Otamme kuvia toiminnastamme ja tutkimme niitä lasten kanssa.

Arviointi 10.09.2022

Minä ja meidän yhteisömme

- * lapsen kehitysympäristöön tutustuminen ja sen moninaisuuden ymmärtäminen (historia-nykyhetki-tulevaisuus)
- * tunnetaitojen harjoittelu
- * ryhmässä toimimisen taidot, demokratia
- * eettinen ajattelu
- * katsomuskasvatus
- * mediakasvatus

Miten edistämme / huomioimme ryhmässämme?

Teemme retkiä lähiympäristöön ja tutkimme sitä.

Tutustumme tunteisiin ja tunnetaitoihin mm. kirjojen/satujen avulla. Harjoittelemme pettymysten sietämistä.

Opettelemme leikkimään kaikkien kanssa, tarpeen mukaan aikuisen ohjaamana.

Mahdollisuuksien mukaan osallistumme ev.lut. seurakunnan järjestämiin lastenkirkkoihin (lupa Daisyssa huoltajilta).

Käytössämme on tabletti ja älytaulu.

Arviointi 10.09.2022

Tutkin ja toimin lähiympäristössäni

- * varhaiskasvatuksen / perheiden lähiympäristöön tutustuminen
- * ympäristökasvatus
- * matemaattinen ajattelu
- * teknologiakasvatus

Miten edistämme / huomioimme ryhmässämme?

Teemme retkiä lähiympäristöön. Käytämme esim. askarteluissa luonnonmateriaaleja välillä.

Tutkimme luontoa esim. päiväkodin metsässä leikkimällä. Opetellaan kunnioittamaan luontoa, emme roskaa tai vahingoita ympäristöä.

Kirjojen, kuvien, laulujen, sekä ympäristön havainnoimisen avulla tutustumme luonnon eläimiin ja vaihtuviin vuodenaikoihin, sekä erilaisiin säihin.

Teemme palapelejä ja rakentelemme mm. duploilla, opettelemme laskemaan/luettelemaan numeroita.

Aamupiirillä käymme läpi, mikä päivä, kuukausi ja vuodenaika on menossa.

Arviointi 10.09.2022

Kasvan, liikun ja kehityn

* lasten terveysosaamisen kehittäminen

* kestävä elämäntapa

(ruoka-, kulutus- ja puhtaustottumukset)

* liikkuminen / liikunta

Miten edistämme / huomioimme ryhmässämme?

Liikumme päivittäin ulkona ja sisällä monipuolisesti.

Keskiviikkoisin oma sali.

Pyrimme pitämään ruokailutilanteet rauhallisina. Kannustamme syömään monipuolisesti ja maistelemaan.

Huolehdimme käsienpesusta ja harjoittelemme yhdessä vessa-asioiden hoitamista.

Arviointi 10.09.2022

LISÄHUOMIOITA

Ryhmän varhaiskasvatussuunnitelma

Päiväkoti / Ryhmä Luontipäivämäärä Toimintakausi Toimintasuunnitelma

Tikkalan Päiväkoti - 27.08.2022 2022-2023
Peurankellot

Henkilöstö

kaksi varhaiskasvatuksen opettajaa sekä varhaiskasvatuksen lastenhoitaja

Ryhmän kuvaus

9 esikoululaista
5 viskaria eli vuonna 2017 syntyneitä lapsia.

Ryhmän tavoitteet

Tavoitteena mahdollisimman monipuolinen varhaiskasvatus kaikkia innostavassa oppi- ja toimintaympäristössä. Lasten LEOPS-keskustelujen myötä voimme täsmentää tavoitteita.

VARHAISKASVATUKSEN ARVOPERUSTA JA YLEISET TAVOITTEET

Mitkä ovat päiväkotimme varhaiskasvatuksen arvot? (pohjana valtakunnallinen/paikallinen VASU)

- * Lapsuuden itseisarvo
- * Ihmisenä kasvaminen
- * Lapsen oikeudet
- * Yhdenvertaisuus, tasa-arvo ja moninaisuus
- * Terveellinen ja kestävä elämäntapa

Miten toteutuvat ja näkyvät arjessa?

- * aikuisen läsnäolo ja turva on tärkeintä lapselle
- * yksilöllinen seuranta: kaverisuhteet, vireystila, syöminen yms
- * annamme aikaa leikille ja tuemme leikkitaitojen kehittymistä
- * tuemme kaverisuhteita ja sitä, että jokaisella on ryhmässä hyvä ja turvallinen olo.

Arviointi 27.08.2022

Laaja-alaisen osaamisen edistäminen

- * ajattelu ja oppiminen
- * kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu
- * itsestä huolehtiminen ja arjen taidot
- * monilukutaito
- * osallistuminen ja vaikuttaminen

Miten toteutuvat ja näkyvät arjessa?

- Pro VaKa -toimintakulttuurin myötä harjoittelemmme esimerkiksi omien tavaroiden paikoilleen laittamista sekä kannustamme omatoimisuuteen ja huomioimaan toisia
- jokaisella on oikeus omiin mielipiteisiin ja ilmaista itseään haluamallaan tavalla
- opetamme yhdessä ongelmanratkaisua- sekä empatiataitoja mm. ristiriitatilanteiden selvittämisessä
- käsittelemme lapsia kiinnostavia aiheita mm. tehtävissä ja käden taidoissa
- kulttuurinen osaaminen kasvaa ja kehittyy sadutuksen ja satujen, musiikkimaalauksen, nukketatterin, roolileikkien ja draaman kautta
- monilukutaitoa kehitämme tulkitsemalla erilaisia kirjoja, ohjelmia, lehtiä, pelejä, käyttämällä tablettia jne.

Arviointi 27.08.2022

VARHAISKASVATUKSEN TOTEUTTAMISEN PERIAATTEET (tiimisopimus)

Yhteistyökäytännöt (ja -muodot)

- * huoltajien osallisuus
- * monialainen yhteistyö
- * ammatillinen vuorovaikutus (Mitä pidämme tärkeänä?)

Miten toteutamme arjessa?

- * huoltajien kanssa keskustelut päivittäin ja tarpeen mukaan sovitulla ajalla
- * Huoltajien toiveiden kuuleminen vanhempainillassa, päivittäisissä tilanteissa, palautelaatikko eteisessä anonyymejäkin viestejä varten. Huoltajille tehdään kysely syksyllä -22 ajatuksista ja toiminnasta liittyen eskari- ja viskarivuoteen.
- * yhteistyötahoja puhe- ja toimintaterapeutit, varhaiskasvatuksen erityisopettaja, psykologi, neuvola

Arviointi 27.08.2022

Lasten osallisuus

- * osallisuuden edistäminen, mahdollistaminen
- * osallisuuden kulttuurin luominen / vahvistaminen

Miten toteutamme arjessa?

- * lasten toiveita kuunnellaan ja toteutetaan mahdollisuuksien mukaan; kirjataan muistiin lasten toiveita ja

kiinnostuksen kohteita

- * yhteishenkeä kasvatetaan koko ryhmän yhteisillä tuokioilla/ toiminnoilla, kaverisuhteita ja ryhmätyötaitoja tukemalla
- * ProVaka -toiminta ja tavoitteet tukena tässäkin

Arviointi 27.08.2022

Pienryhmätoiminta

- * erilaiset pienryhmät, ryhmiin jakamisen periaatteet

Miten toteutamme arjessa?

- * Mahdollistetaan pienryhmätoiminta tarvittaessa päivittäin; eskarilaiset saavat itse nimetä omat pienryhmänsä, viskarit nimesivät oman ryhmän "kukat"
- * pienryhmiä voidaan jakaa toiminnan tavoitteiden mukaisesti (esim. viskarit ja eskarit omina pienryhminä tai neljää pienryhmää sekoittaen)
- * pienryhmissä on rauha toimia ja yksilöllisen tuen antaminen sekä tuen tarpeen arviointi on helpompaa

Arviointi 27.08.2022

Varhaiskasvatukseen tulo- ja lähtötilanteet

- * lapsen / perheen huomioiminen haku- ja lähtötilanteessa
- * viestintä (huoltajille, ryhmän sisäinen)
- * huomioitavaa työjaossa

Miten toteutamme arjessa?

- * aamulla iloinen vastaanotto jokaiselle, huolehditaan että lapsi voi jäädä hyvällä ja turvallisella mielellä hoitoon /eskariin
- * lähtötilanteissa kerrotaan päivän toiminnasta ja muistetaan aina kertoa jotain positiivista päivästä
- * huoltajille viestitään Daisyn, Wilman ja puhelimen kautta
- * Eskareiden ja viskareiden huoltajille on tehty omat whatsapp ryhmät, joiden kautta voidaan lähettää ilmoituksia ja tiedottaa esimerkiksi muutoksista. Huoltajilta on kysytty lupa ryhmien luomiseen
- * viikon tai kahden toimintasuunnitelmat laitetaan viskareille Daisyn, eskareille Daisy/Wilman kautta. Eteisen seinällä myös muutama paperiversio halukkaille ja viikon ohjelma kuvina lapsille
- * päivän tärkeistä asioista viestitään henkilökunnan kesken niin että terveiset menevät kotiin. Viesti merkitään tarvittaessa Daisyn lapsen kohdalle muistutukseksi niin että sen osaa kertoa myös toisen ryhmän työntekijä

Arviointi 27.08.2022

Perushoitotilanteet

- * ruokailut
- * päivälepo
- * pukeutuminen / riisuuntuminen
- * siisteyskasvatus
(huomioitavaa työnjaossa)

Miten toteutamme arjessa?

- * ruokailemme koulun ruokalassa, jonne kuljetaan jonossa aikuisen kanssa. Lapset ottavat itse linjastolta ruuan aikuisen opastaessa vieressä. Lisäksi aikuinen annostelee maidon valmiiksi ja lapsi käy hakemassa sen. Aikuinen jakaa pöytään leivän/levitteen. Lapset itse voitelevat leivän. Omat astiat ja mahdolliset ruuan tähteet sekä roskat lapset vievät itse tiskilinjastolle. Aamupala ja välipala syödään ryhmän omassa tilassa joka päivä.
- * tuetaan ennakkoluulottomuutta erilaisten ruokien ja juomien maistelussa; maisteluannos uusista mauista ja aina voi ottaa lisää ruokaa
- * harjoitellaan hyviä pöytätapoja ja ruokarauhaa sekä syömään itsenäisesti.
- * harjoitellaan veitsen ja haarukan käyttöä
- * päivälevolla luetaan/kuunnellaan satuja sekä rauhallista musiikkia. Levätään, rauhoitutaan ja annetaan mahdollisuus nukkua.
- *eskarilaiset ovat päivälevolla pääsääntöisesti noin puolituntia. Keskiviikkoisin heille järjestetään lyhyempi lepoaika toisessa tilassa.
- * pukeutumistilanteissa voidaan käyttää iPadiin ladattua Time Timer- sovellusta motivoimaan pukeutumisessa ulos lähtiessä

Arviointi 27.08.2022

Pedagoginen dokumentointi ja suunnittelu

- * lasten dokumentointi (+luvut)
- * tiimisuunnittelu (aika, työntekijöiden vastualueet)
- * lasten / huoltajien osallisuuden huomioiminen suunnittelussa
(ryhmän toiminta, oppimisympäristö jne.)

Miten toteutamme arjessa?

- * havaintojen kirjaamista varten teemme havainnointilomakkeen, jonka avulla voidaan seurata lapsen kehitystä yksilöllisesti.
- * huomioista kerrotaan työtovereille päivittäin tilanteen mukaan sekä viikottain tiimipalaverissa
- * lapsilla on omat kansiot, joihin kerätään osa töistä
- * toimintaa kuvataan säännöllisesti ja kuvat laitetaan eteiseen esille myös vanhempien nähtäväksi
- * lasten kuvien kerääminen eDaisyn kasvun kansioihin ei ole meillä vielä alkanut
- * kuvausluvut muistetaan tarkistaa tarvittaessa ja viimeistään LEOPS-keskusteluissa
- * lasten toiveita ja ideoita kysellään ja toteutetaan säännöllisesti
- * vanhempien toiveita otetaan aina mielellään vastaan. Heille on jatkuvasti palautelaatikko eteisessä ja vanhempainillassa eritoten keskustellaan heidän halukkuudestaan osallistua toiminnan toteutukseen tai suunnitteluun. Lisäksi huoltajille tehdään kysely tulevan toimintakauden ajatuksista, ideoista ja toiveista.
- * tiimipalaverille on varattu tunti viikossa mikä on haasteellisen lyhyt aika mutta silloin käydään läpi yhteiset ajankohtaiset asiat

Arviointi 27.08.2022

Leikki ja monipuoliset oppimisympäristöt

- * havainnointi
- * leikkiympäristö
- * leikkivälineet
- * lasten osallisuus
- * kasvattajanrooli

Miten toteutamme arjessa?

- * leluja ja pelejä voidaan vaihdella välillä ja tarpeen mukaan ryhmien kesken leikkien monipuolisuuden varmistamiseksi
- * lasten toiveita ja ideoita eri leikeille kuunnellaan ja toteutetaan
- * aikuinen seuraa, valvoo ja ohjaa leikkiä, ylläpitää leikkirauhaa, tukee leikin pitkäkestoisuutta (leikki voidaan jättää raivaamatta vaikka yön yli)
- * iltapäivisin välipalan jälkeen käytetään leikkikuvia: - aikuinen valitsee muutaman (3-5) leikki / toimintavaihtoehdon, joista lapset saavat valita -> leikkien ja leikkitovereiden vaihtelu, monipuoliset leikit ja tekeminen (ei aina sama tekeminen saman kaverin kanssa) -> kaverisuhteissa tukeminen -> (leikki)taitojen seuranta -> leikkirauha ja leikkiin sitoutuminen ja pitkäjänteisyyden opettelu
- * Järjestetään ajoittain oman lelun päiviä.

Arviointi 27.08.2022

VARHAISKASVATUKSEN OPPIMISEN ALUEET

Kielten rikas maailma

- * vuorovaikutustaidot
- * puheen ymmärtäminen ja tuottaminen
- * kielellinen muisti ja sanavarasto
- * kielitietoisuus

Miten edistämme / huomioimme ryhmässämme?

- * käytämme paljon kirjoja ja tiistaisin kirjastoauton palveluita. Lapset pääsevät kirjastoautolle jokainen vuorollaan (3 lasta kerrallaan) ja jokainen lapsi voi kirjastoautolla käydessään lainata muutaman mieluisan kirjan, joita yhdessä luetaan.
- * kirjat ovat mukana paitsi päiväsaдуilla myös ruokailun jälkeen rauhoittumisessa, aamu-/toimintatuokioilla sekä paljon lasten omatoimisessa tekemisessä ja tutkimisessa
- * sadut / sadutus, lorut, riimit, tarinat, laulut sekä aakkoset ovat mukana päivittäin läpi vuoden
- * kuvat ovat toiminnan tukena esimerkiksi päiväohjelman, ohjeiden tai tunteiden käsittelyssä
- * alias -sananselityspeli on ryhmässä ja usein käytössä
- * jokainen lapsi tekee oman tarinakirjan, johon kerätään lapsen keksimiä tarinoita viskarivuodesta

eskarivuoteen.

*Hyödynämme tarinakortteja eettisten aiheiden käsittelyssä (esimerkiksi rehellisyys ja eläinten kunnioittaminen)

Arviointi 27.08.2022

Ilmaisun monet muodot

- * **musiikillinen, kuvallinen, sanallinen ja kehollinen ilmaisu**
- * **kulttuuri**
- * **lasten osallisuus projekteissa**
(suunnittelu->toteutus->arviointi)

Miten edistämme / huomioimme ryhmässämme?

- * pidämme säännöllisesti musiikkituokioita, kuuntelemme usein musiikkia lepohetkellä sekä lasten toiveiden mukaan, laulamme aamutuokioilla sekä toisinaan metsäretkillä
- * monipuoliset tuokiot käden taidoissa
- * kannustamme omatoimiseen piirtämiseen, askarteluun sekä muovailuun ja välineet ovat aina lasten käytettävissä
- * lasten töitä asetetaan esille ja kehutaan, kannustetaan tekemisessä
- * lapsia kannustetaan luovuuteen ja he saavat osallistua esimerkiksi pöytäteatteriesityksiin
- * kuvataan lasten töitä ja esityksiä.

Arviointi 27.08.2022

Minä ja meidän yhteisömme

- * **lapsen kehitysympäristöön tutustuminen ja sen moninaisuuden ymmärtäminen (historia-nykyhetki-tulevaisuus)**
- * **tunnetaitojen harjoittelu**
- * **ryhmässä toimimisen taidot, demokratia**
- * **eettinen ajattelu**
- * **katsomuskasvatus**
- * **mediakasvatus**

Miten edistämme / huomioimme ryhmässämme?

tavoitteellisesti osana arkea

- * tunnepelit ja -kortit (Mahti- tunnekortit eli susikortit) käytössä
- * lasten mieltä askarruttaviin kysymyksiin vastaaminen "puolueettomasti"
- * yhteistyö seurakunnan kanssa tilanteen mukaan, esimerkiksi joulukirkko.
- * eettinen ajattelu osana toimintaa esim. luonnon ja eläinten kunnioittamisesta ja toisen huomioimisesta keskustelu arjessa vaikkapa metsäretkien yhteydessä ja hyödynnetään esimerkiksi tarinoita keskustelun avaajana.
- *käymme lasten kanssa läpi vahvuuksia tarinakirjan ja esimerkkien kautta

Arviointi 27.08.2022

Tutkin ja toimin lähiympäristössäni

- * varhaiskasvatuksen /
perheiden lähiympäristöön tutustuminen
- * ympäristökasvatus
- * matemaattinen ajattelu
- * teknologiakasvatus

Miten edistämme / huomioimme ryhmässämme?

- * säännölliset metsä-/kävelyretket lähiympäristössä keskustellen luonnon ja kotiseudun kunnioittamisesta
- * kierrätyksen opettelu, lapset osallistuvat myös päiväkodin viereisen kierrätyspisteen käyttöön
- * Eskarikirjan kantavana teemana on kierrätyskeskus
- * luonnon ja ympäristön havainnointi eri vuodenaikoina
- * valtakunnallisella eläinten viikolla eläimiin tutustumista
- * Luontolive.fi käyttö, jossa monipuolista materiaalia varhaiskasvatukseen luonnosta, eläimistä ja kasveista (tehtäviä, digimateriaalia, luonnossa oppimista jne.)
- * lasta kiinnostavan kirjallisuuden lainaaminen: esim. metsän eläimet, eksoottiset eläimet, eläinten äänet, traktorit, legorakentelu, pelit
- * matemaattinen ajattelu arkipäivän tilanteissa; sanoitetaan, lasketaan ja luokitellaan asioita aamutuokioilla ja siirtymätilanteissa
- * Yksivuotisille eskareille LUKIMAT ja MAVALKA -seuranta
- * teknologian tutkiminen mielenkiinnon mukaan tietokoneen, tabletin, pelien avulla
- * tangram, geomac, legot jatkuvassa käytössä

Arviointi 27.08.2022

Kasvan, liikun ja kehityn

- * lasten terveysosaamisen kehittäminen
- * kestävä elämäntapa
(ruoka-, kulutus- ja puhtaustottumukset)
- * liikkuminen / liikunta

Miten edistämme / huomioimme ryhmässämme?

- * lapsille opetetaan huolellisen käsienpesun lisäksi esimerkiksi veden, saippuan sekä paperipyyhkeiden käyttämistä kohtuudella
- * vältetään turhaa biojätettä opettelemalla ottamaan ruokaa sopiva määrä; uusia makuja maistellaan ja sen jälkeen aina voi ottaa lisää
- * askartelutarvikkeiden käytössä opetellaan esim. kohtuullista paperin ja kartongin kulutusta; leikataan tarvittavat palat paperin reunoilta, ei keskeltä, piirtää voi paperin molemmille puolille jne.
- * käsitellään yhteisiä tavaroita niin etteivät ne hajoa
- * käytetään kierrätys- ja luonnonmateriaaleja

LIIKUNTA:

* Liikuntatuokioita pidämme koulun salissa, ja lisäksi liikumme ja hyödynnämme toiminnassa päiväkodin piha-alueita, metsää, viereistä tekonurmikenttää ja ulkoliikuntapaikkaa sekä Tikkanen vanhaa urheilukenttää.

* talvella hiihdämme ja luistelemme säiden mukaan.

* uimahallikäynnit suunnitteilla syksy ja kevätkaudelle

Arviointi 27.08.2022

LISÄHUOMIOITA

Ryhmän varhaiskasvatussuunnitelma

Päiväkoti / Ryhmä	Luontipäivämäärä	Toimintakausi	Toimintasuunnitelma
Tikkalan Päiväkoti - Kissankäpälat	23.09.2022	2022-2023	MUOKKAA ryhmävasu.docx

Henkilöstö

varhaiskasvatuksen opettaja
varhaiskasvatuksen lastenhoitaja

Ryhmän kuvaus

12 lasta
2 - 4 vuotiaita

Ryhmämme lapset ovat innostuneita, touhukkaita ja kiinnostuneita monenlaisesta tekemisestä. Lapset tarvitsevat kasvattajan tukea ja ohjausta arjen asioissa mm. siirtymätilanteissa, oman vuoron odottelussa, toivotun tekemisen toteutumisessa, toiminnan aloittamisessa, kaveritaidoissa.

Ryhmän tavoitteet

Varhaiskasvatuslain 3 § mukaiset kymmenen varhaiskasvatuksen tavoitetta ovat toimintamme pohjana. Valitsemme ja kirjaamme tähän n. 3 – 4 yleisintä tavoitetta yksilöllisten vasukeskustelujen pitämisen jälkeen. Tavoitteet ovat koko ryhmän lapsille yhteisiä ja yleensä ikäkauteen sopivia tavoitteita. Tätä kohtaa täydennämme myöhemmin.

VARHAISKASVATUKSEN ARVOPERUSTA JA YLEISET TAVOITTEET

Mitkä ovat päiväkotimme varhaiskasvatuksen arvot? (pohjana valtakunnallinen/paikallinen VASU)

- *Lapsuuden itseisarvo
- *Ihmisenä kasvaminen
- *Lapsen oikeudet
- *Yhdenvertaisuus, tasa-arvo ja moninaisuus
- *Terveellinen ja kestävä elämäntapa

Miten toteutuvat ja näkyvät arjessa?

- *Lapsuuden itseisarvo
- Kasvattajat toimivat lasten tarpeiden tasolla
- Keskustelut käydään lapsentasoisesti
- Kyselemme lasten toiveita ja niistä tehdään jatkosuunnitelmia toimintaan
- Lasten kädenjälki näkyy toiminnassamme ja lasten ääni kuuluu

*Ihmisenä kasvaminen

- Lapsi on hyväksytty omana itsenään
- Lapsi tulee kuulluksi arjessa
- Lapsi voi näyttää kaikki tunteensa
- Lapselle annetaan aikaa ja syyliä

*Lapsen oikeudet

- Lapsi saa olla lapsi ja sellainen kuin on
- Kiukku on sallittu
- Kaikkea ei tarvitse valmiiksi osata, vaan asioita harjoitellaan ikätasoisesti
- Lapsi saa oppia erehdyksenkin kautta
- Lapsi osallistuu itseään koskeviin päätöksiin

*Yhdenvertaisuus, tasa-arvo ja moninaisuus

- Kunnioitamme ja hyväksymme toistemme moninaisuutta (kaikki eivät toimi tai ajattele samalla tavalla kuin minä)
- Kohtelemme ja huomioimme lapset tasa-arvoisesti

*Terveellinen ja kestävä elämäntapa

- Monipuolinen ravinto, paljon ulkoilua/liikuntaa, riittävästi lepoa mm. päivälepoa hetki kaikille
- Hygieniakasvatus: käsienpesua ja vessakäyttäytymistä harjoitellaan
- Opettelemme säänmukaista pukeutumista
- Askarteluissa käytämme kierrätys- ja luonnonmateriaaleja
- Opettelemme säästämään vettä sekä lajittelemaan roskaa

Arviointi 23.09.2022

Laaja-alaisen osaamisen edistäminen

- * ajattelu ja oppiminen
- * kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu
- * itsestä huolehtiminen ja arjen taidot
- * monilukutaito
- * osallistuminen ja vaikuttaminen

Miten toteutuvat ja näkyvät arjessa?

PROVAKA kulkee mukana toiminnassamme koko ajan ja toimintaohjeet ovat lasten näkyvillä. Kertamme aikaisemmin tuttuja Provaka asioita: laita tavarasi paikalleen, liiku rauhallisesti, anna toiselle rauha toimia, pidä turvaväli, pyydä apua kauniisti, auta toista. Otamme tarvittaessa niitä arjen asioita harjoitteluun/ opetteluun, jotka tarvitsevat kertausta. Vahvistamme muistukkeilla kaikkea lapsen hyvää/toivottua tekemistä. Muistukkeet vaihtuvat teemojemme mukaan esim. hymynaama, timantit ym. Keräämme niitä seinälle ja yhdistämme tähän muita oppimisen asioita esim. muodot, vaatteet, numerot tai leikki teemat esim. merirosvot. Tavoitteenamme on leikkiä lasten toivomia Provaka -palkintoleikkejä vähintään kerran viikossa.

Ajattelu ja oppiminen

- Tavoitteena myönteiset kokemukset, saadaan onnistumisen ja osaamisen kokemuksia päivittäin

- Huomaamme pitkäjänteisen harjoittelun tuoman oppimisen
- Toiminta on ikä- ja taitotason mukaista
- Mahdollisuus tutkia ja ihmetellä asioita. Uusia asioita opettelemme yhdessä kasvattajan kanssa ja erehtyminen on sallittua
- Leikille on aikaa ja tilaa sekä mahdollistamme monipuolisen leikin
- Opimme myös kavereilta

Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu

- Kuuntelemme ja opettelemme ymmärtämään muiden näkemyksiä, pohditaan omia arvoja ja asenteita
- Huomamme hyvät tavat ja kasvattaja toimii hyvänä esimerkkinä mm. ruokapöytäkäyttäytyminen, tervehtiminen, anteeksi- ja kiitos sanat, oman vuoron odottaminen
- Huomioimme perinteet ja juhlat toiminnassamme
- * laulut, leikit, askartelut
- * tunnelman luominen koristeilla, musiikilla yms.
- * lasten työt esille

Itsestä huolehtiminen ja arjen taidot

- Tavoitteena turvallinen ilmapiiri, jossa kaikilla hyvä olla
- Kaikilla yhteiset "säännöt"/toimintaohjeet: sisällä, ulkona, retkillä
- Tuemme omatoimisuuteen
- Annamme aikaa mm. pukiessa, ruokailussa
- Kehotamme pyytämään apua
- Terveys- ja hyvinvointi keskusteluun arjen tilanteissa esim. ruokailussa
- Hygienia taitojen harjoittelu osaksi arkea
- Opettelemme tunteiden tunnistamista itsessä ja toisissa

Monilukutaito ja tieto- ja viestintäteknologia

- Lapsista otamme kuvia ja tulostamme niitä nähtäville
- Teknologiaa hyväksikäyttäen etsimme kaikkea toimintasuunnitelmaamme rikastuttavia elementtejä esim. metsäneläimistä tietoutta, kuunnellaan musiikkia, lauluja, satuja ja liikunta ideoita.
- Harjoittelempa tietokoneen ja tabletin käyttöä

Osallistuminen ja vaikuttaminen

- Tavoitteena on, että lapsen käsitys itsestä kehittyy, itseluottamus kasvaa ja sosiaaliset taidot vahvistuvat
- Pidämme lasten pienryhmäkeskusteluja, joista saatu tieto kirjataan

Keskustellaan:

- * mikä tekeminen on päivähoitossa kivaa? mikä tekeminen ei ole kivaa? millaista toimintaa olisi mukava tehdä tulevaisuudessa? Näistä saatu tieto ohjaa toiminnansuunnittelua- ja toteutusta.
- * käymme läpi edellisen kuukauden toimintaa kuvien avulla palautellen mieleen menneitä puuhia

Arviointi 23.09.2022

VARHAISKASVATUKSEN TOTEUTTAMISEN PERIAATTEET (tiimisopimus)

Yhteistyökäytännöt (ja -muodot)

- * huoltajien osallisuus
- * monialainen yhteistyö
- * ammatillinen vuorovaikutus (Mitä pidämme tärkeänä?)

Miten toteutamme arjessa?

Huoltajien osallisuus

- Päivittäiset keskustelut tulo- ja hakutilanteissa sekä tarvittaessa muulloinkin
 - Kasvotusten, puhelimessa, viestit puhelimessa sekä Daisy viestit
 - Jaamme tiedotteita ja viikko-ohjelmat Daisyn ilmoitustaululla
 - Viikko-ohjelma kuvina ja monisteena eteisten seinällä
 - Lapsen varhaiskasvatussuunnitelmakeskus (VASU) sekä arviointi keskustelut pidetään kerran vuodessa
 - Toteutamme huoltajille kyselyitä syyskuussa ja tammikuussa kysellen ideoita/toiveita toiminnallemme, tyytyväisyyttä hoitoon sekä kehittämisideoita. Palaute kerätään nimettömänä ja kyselyistä lähetetään koonti huoltajille Daisyn kautta. Koonti toimitetaan myös päiväkodin johtajalle.
 - Toivomme huoltajilta ahkeraa palautteiden antoa
 - Vanhempainilta kerran vuodessa sekä mahdollisesti myös muita juhlia
-
- Varhaiskasvatuksen erityisopettaja
 - Tikkalan koulu, seurakunta, kirjasto
 - Päiväkodin muut ryhmät
 - Siivous- ja ruokahuolto
 - Kiinteistöhuolto

Ammatillinen vuorovaikutus: Huolehdimme tietosuojasta ja vaitiolovelvollisuudesta.

Suhteessa lapseen

- Tärkeää fyysinen- ja henkinen läsnäolo
- Annamme lapsen kasvulle ja kehitykselle tilaa ja mahdollisuuksia
- Huomaamme lapsen toivotun käytöksen ja vahvistamme sitä (PROVAKA)
- Lapsen mielipiteen aito kuuntelu
- Sanattoman viestinnän huomiointi

Suhteessa huoltajiin

- Vuorovaikutus huoltajiin avointa ja luottamuksellista. Kerrotaan lapsen päivästä rehellisesti, mutta emme kaada huoltajia negatiiviseen tulvaan joka päivä
- Vuorovaikutustilanteet pidetään kiireettöminä
- Huoltajia tuetaan ja ohjataan heidän kasvatustehtävässään

Suhteessa työyhteisöön

- Työyhteisössä tärkeää avoimuus, luottamus, kuuntelu ja joustavuus
- Rohkeus keskustella haasteellisista asioista sekä keskustella myös mikä sujuu ja missä olemme onnistuneet
- Hankitaan tietoa ja huolehditaan tiedonkulusta sekä viestinnästä
- Pyydämme- ja tarjoamme apua

Arviointi 23.09.2022

Lasten osallisuus

- * osallisuuden edistäminen, mahdollistaminen
- * osallisuuden kulttuurin luominen / vahvistaminen

Miten toteutamme arjessa?

- Lasten näkemyksiä arvostetaan ja mielipiteitä kuunnellaan. Lapsi saa valinnan mahdollisuuksia esim. kysytään mitä ja miten haluat askartelun toteuttaa, mitä haluat leivän päälle, juotko maitoa, piimää
 - Lasten pienryhmäkeskustelut ja niissä esille tulleet toiveet, ideat ja kiinnostuksenkohteet otetaan huomioon toiminnansuunnittelussa.
- Muistellaan: mitä on tehty, mikä on ollut kivaa, mitä olisi mukava tehdä seuraavaksi
- Aamupiirissä sekä päivän aikana: kuulumisten vaihdot, toiveita tulevaan päivään kysellään ja lapsen toiveita toteutetaan mahdollisuuksien mukaan
 - Lapsen aloitteisiin ja keskusteluihin vastataan aina ja keskustelua jatketaan tarpeen mukaan
 - Jokaisen lapsen vahvuudet huomioidaan toiminnassamme esim. liikunnalliset lapset
 - Toimintaamme suunnittelemme niin, ettei tule liikaa paikallaan istumista ja odottelua
 - Luomme ja muokkaamme lasten kanssa yhdessä rikkaan oppimisympäristön
 - Kasvattajan tulee olla läsnä lasten toiminnassa, kuunnellen, havainnoiden ja näyttäen esimerkkiä

Arviointi 23.09.2022

Pienryhmätoiminta

- * erilaiset pienryhmät, ryhmiin jakamisen periaatteet

Miten toteutamme arjessa?

- Ei kiinteitä pienryhmiä vaan kaverit vaihtuvat päivittäin. Opettelemme toimimaan toistemme kanssa ja ottamaan ohjausta eri kasvattajilta. Näin kasvattaja saa laajemman tiedon jokaisesta lapsesta toimiessaan kaikkien kanssa.
- Tällä hetkellä toimiessamme kasvattajina kahdestaan jakaannumme kahteen ryhmään.
(• Jako pääosin kahteen ryhmään, toinen ryhmä ulkoilee yhden kasvattajan kanssa ja toinen ryhmä keskittyy päivän toimintoihin kahden kasvattajan kanssa. Näin vähennämme lasten turhaa odottelua esim. uloslähtö tilanteissa)
- Pienryhmätoiminta mahdollistaa kasvattajalle enemmän aikaa lasten ohjaamiseen, havainnointiin ja dokumentointiin. Kasvattajan on helpompi jakaa myös huomiota ja läsnäoloa lasten kesken.
- Pienryhmätoiminta mahdollistaa lapselle rauhallisemman oppimisympäristön ja enemmän tilaa toimia.

Arviointi 23.09.2022

Varhaiskasvatukseen tulo- ja lähtötilanteet

- * lapsen / perheen huomioiminen haku- ja lähtötilanteessa
- * viestintä (huoltajille, ryhmän sisäinen)
- * huomioitavaa työjaossa

Miten toteutamme arjessa?

- Jokainen lapsi ja huoltaja tervehditaan henkilökohtaisesti ja kuulumiset vaihdetaan
- Tavoitteena tunne lapselle ja huoltajalle: on mukava tulla ja on ollut hyvä päivä!
- Tietoa lapsen päivästä kirjaamme päivälistaan, viestivihkoon tai Daisy mobiiliin
- Iltavuorolaiselle siirrämme tietoa päivän tärkeimmistä tapahtumista

Arviointi 23.09.2022

Perushoitotilanteet

- * ruokailut
 - * päivälepo
 - * pukeutuminen / riisuuntuminen
 - * siisteyskasvatus
- (huomioitavaa työnjaossa)

Miten toteutamme arjessa?

Kaikki perushoitotilanteet ovat lapselle harjoittelu- ja oppimistilanteita. Niiden tulisi olla kiireettömiä, lämminhenkisiä ja yksilöllisiä vuorovaikutustilanteita.

Ruokailut

- Tavoitteena ruokarauha, keskustelemme oman pöydän ruokailijoiden kanssa ja harjoittemme hyviä ruokapöytätapoja (ole hyvä, kiitos, saisinko lisää)
- Kasvattajat jakavat ruuan, kysymme lapsilta minkä verran haluaa ruokaa
- Lapsilla on omat pysyvät ruokapaikat
- Lapset hakevat ruuan itse ja huolehtivat astiat pois ruokakärryyn
- Opettelemme syömään lautasen mahdollisimman tyhjäksi ja arvioimaan paljonko jaksamme syödä (vähennetään ruokahävikkiä)
- Kaikkea ruokaa harjoittemme ja rohkaisemme maistamaan, vaikka vain kielen kärjellä, mutta emme pakota syömään
- Tavoitteenamme on luoda positiivisia ruokailuhetkiä.
- Ruokaa saa lisäa haluamansa määrän, tavoitteena maha täyteen
- Huomioimme ruoka-allergiat
- Odotamme ensimmäisen kasvattajan eteiseen ruokailun päätyttyä ennen kuin nousta pöydästä, että ruokarauha säilyy viimeisillekin ruokailijoille
- Annamme xylitol-pastilleja jokaisen ruokailun jälkeen

Päivälepo

- Tuuletettu, himmeä ja rauhallinen lepohuone
- Alussa voi olla rauhallisia lauluja tai rentoutus
- Vähennämme vaatteita päivälevolle
- Ennen lepohuoneeseen siirtymistä katselemme kirjoja kasvattajien ja kavereiden kanssa
- Lepohuoneessa oleva kasvattaja lukee sadun, jonka jälkeen rauhallista musiikkia
- Lapset peitellään henkilökohtaisesti ja toivotamme kauniita unia/päiväsatuja
- Lapset saavat tuoda kotoa unikaverin
- Lapset lepäävät tai nukkuvat klo 12 - 13 ja antavat muille leporauhan, kasvattaja on läsnä ja huolehtii turvallisuudesta ja rauhallisuudesta

- Ketkä eivät nuku lähtevät tämän jälkeen kasvattajan kanssa pois ja muut heräilijät tulevat lepohuoneesta pois omatahtisesti
- Klo 13.45 herätellään viimeiset nukkuajat

Pukeutuminen / riisuuntuminen

- Säänmukainen vaatetus, keskustelemme lasten kanssa säästä ja sopivasta vaatetuksesta
- Varaamme riittävästi aikaa pukemis- ja riisumistilanteille
- Pyrimme omatoimisuuteen, aikuinen auttaa ja neuvoo tarvittaessa
- Opettelemme pyytämään apua ja odottamaan omaa vuoroa sekä auttamaan kavereita
- Riisumisen jälkeen lapset huolehtivat vaatteensa siististi omalle lokero paikalleen
- Eteisessä kuvia pukeutumisen tueksi
- Aina kun mahdollista toimimme pienryhmissä
- Harjoittelemme tuomaan kosteat vaatteet kuivuriin

Siisteyskasvatus: Lapset tarvitsevat paljon neuvontaa ja opastusta siisteys asioissa pitkin päivää.

- Huoltajien tulisi huolehtia yhdessä lapsen kanssa käsienpesu hoitoon tullessa
- Keskustelemme puhtauden ja peseytymisen merkityksestä
- Harjoittelemme vessassa itse pyyhkimään ikä- ja taitotaso huomioiden
- Opettelemme siivoamaan lelut omille paikoilleen

Arviointi 23.09.2022

Pedagoginen dokumentointi ja suunnittelu

- * lasten dokumentointi (+luvut)
- * tiimisuunnittelu (aika, työntekijöiden vastualueet)
- * lasten / huoltajien osallisuuden huomioiminen suunnittelussa (ryhmän toiminta, oppimisympäristö jne.)

Miten toteutamme arjessa?

- Luvat kuvaamiseen ja yhteistyöhön löytyvät Daisysta
- Kasvattajilla omat havainnointi vihkot
- DAISYVASU: kirjataan jokaisesta lapsesta havainnot, vasu- ja arviointikeskustelut Daisyyyn
- Pedagoginen dokumentointi läpi toiminnan
- Otamme valokuvia toiminnan hetkistä ja kohokohdista, laitamme kuvia esille
- Laitamme lasten piirustukset ja askartelut esille kaikkien nähtäviksi
- Lasten palaverissa saamme lasten mielipiteet ja toiveet kuuluville sekä toiminnan suunnitteluun ja toteutukseen mukaan
- Kerran viikossa tiimipalaveri Kissankäpälässä sekä päiväkodin talonpalaveri
- Toimintatuokioiden suunnittelusta ja toteutuksesta vastaavat kaikki työntekijät
- Lapsen vasun työstäminen kuuluu varhaiskasvatuksen opettajalle ja varhaiskasvatuksen lastenhoitajille yhteisesti. Myös huoltajille pidettävät vasu- ja arviointikeskustelut jaamme työntekijöiden kesken
- Vanhempainillat
- Palautekyselyt

Arviointi 23.09.2022

Leikki ja monipuoliset oppimisympäristöt

- * havainnointi
- * leikkiympäristö
- * leikkivälineet
- * lasten osallisuus
- * kasvattajanrooli

Miten toteutamme arjessa?

Tänä toimintakautena lasten havainnointi ja leikki on toimintamme keskiössä. Kaikki mitä harjoittemme/opettelemme tapahtuu leikin avulla.

- Huomioimme leikin tärkeyden. Mahdollistamme lasten jokapäiväisen leikin ulkona sekä sisällä
- Tartumme herkästi lasten omiin leikkialoitteisiin
- Luomme leikkiin innostavia, muunneltavia ympäristöjä eri huoneisiin lasten toiveita/ideoita huomioiden (esim. kotileikki, rakentelunurkkaus, eläinleikit, kauneusleikki)
- Vaihtelemme saatavilla olevia leluja ja pelejä sekä vaihdamme niitä välillä muiden ryhmien kanssa
- Kasvattaja seuraa leikin kulkua ja on mukana leikissä rikastuttamassa sekä tarvittaessa ohjaamassa sitä
- Ristiriitatilanteissa opettelemme yhdessä selvittämään asioita keskustelemalla
- Huolehdimme leikkirauhasta. Käytössämme ovat leikkitaulut, joiden avulla leikkeihin jaetaan sopiva määrä leikkijöitä
- Kasvattajien ja toisten lasten esimerkki ja läsnäolo on tärkeä
- Keskeytynyttä leikkiä saa jatkaa, kasvattaja voi muistella mieliin jäänyttä leikkiä
- On tärkeää opetella pitkäkestoistaleikkiä, eli pysytään sovittuhetki yhdessä leikissä. Kasvattaja ohjaa tarvittaessa
- Roolivaatteet ja niiden kautta erilaisiin rooleihin eläytyminen ja leikkiminen on lapsille mieluisaa toimintaa

Arviointi 23.09.2022

VARHAISKASVATUKSEN OPPIMISEN ALUEET

Kielten rikas maailma

- * vuorovaikutustaidot
- * puheen ymmärtäminen ja tuottaminen
- * kielellinen muisti ja sanavarasto
- * kielitietoisuus

Miten edistämme / huomioimme ryhmässämme?

- * Sadut ja saduttaminen, laulut, lorut, riimit, arvoitukset sekä kaikenlainen sanoilla leikkittely on tärkeää
- * Itseilmaisua harjoittemme mm. opettelemalla äänenkäyttöä, ystävällistä puhetapaa sekä elekieltä.

Rohkaisemme ilmaisemaan omia mielipiteitä

- * Lapsen tuottamaan puheeseen ja nonverbaalisiin kommunikaatioyhteyksiin tartumme herkästi
- * Nimeämme asioita, esineitä ja tunteita mm. kuvien avulla
- * Käytämme kuvia, esineitä ja tukiviittomia kommunikoinnin tukena
- * Kasvattajat ja lapset toimivat kielenkäytön malleina
- * Käytämme rikasta, kuvailevaa, selkeää sekä äänenpainoilla leikittelevää puhetta
- * Sanoitamme toimintaa
- * Luemme paljon satuja ja tarinoita. Niistä keskustelemalla harjoitamme mm. muistia, sanavarastoa
- * Kirjasto-autosta lainaamme kirjoja lasten toiveiden ja teemojen mukaan, joita lapset katselevat itse ja pienryhmissä kasvattajan kanssa
- * Aamupiirillä kyselemme kuulumisia, päivän leikki toiveita ja harjoittemme samalla oman vuoron odottamista sekä kuuntelemme kavereiden kuulumisia

Arviointi 23.09.2022

Ilmaisun monet muodot

- * **musiikillinen, kuvallinen, sanallinen ja kehollinen ilmaisu**
- * **kulttuuri**
- * **lasten osallisuus projekteissa**
(suunnittelu->toteutus->arviointi)

Miten edistämme / huomioimme ryhmässämme?

- * Tarjoamme lapselle mahdollisuuksia ilmaista itseään eri tavoin esim. musiikki, teatteri, tanssi, liikunta, maalaaminen, piirtäminen, leipominen, muovailu
- * Lapset pääsevät nauttimaan taiteista niin itse tehden, kuin kokiin myös muiden tekemää taidetta
- * Laulamme ja käytämme musiikkia paljon eri tilanteissa ja yhdistämme sitä toimintasuunnitelmamme aiheisiin
- * Tutustumme soittimiin ja soittamiseen, käytämme myös omaa kehoa soittimena
- * Musiikki toimii myös rauhoittumisen välineenä
- * Draaman avulla käsittelemme monenlaisia asioita esim. oikeaa, väärää, tunteita, kaveritaitoja. Teemme käsinukke- ja pöytäteatteriesityksiä ja pukeudumme roolivaatteisiin
- * Lapset saavat esiintyä halutessaan
- * Kuvataiteet ja askartelu tutustuttavat erilaisiin tekniikoihin ja materiaaleihin. Monien juhlapyhien aiheet tulee käsitellä kädentaitojen kautta
- * Katselemme lastenohjelmia aihealueisiin liittyen

Arviointi 23.09.2022

Minä ja meidän yhteisömme

- * **lapsen kehitysympäristöön tutustuminen ja sen moninaisuuden ymmärtäminen (historia-nykyhetki-tulevaisuus)**
- * **tunnetaitojen harjoittelu**

- * **ryhmässä toimimisen taidot, demokratia**
- * **eettinen ajattelu**
- * **katsomuskasvatus**
- * **mediakasvatus**

Miten edistämme / huomioimme ryhmässämme?

- * Harjoittelemme tunnistamaan ja nimeämään erilaisia tunteita itsessä ja kavereissa. Keskustelemme tunteista ja käytämme tunnekuvia apuna
- * Itseilmaisun ja draaman kautta tunneilmaisua ja tunteiden käsittely saavat uusia ulottuvuuksia
- * Harjoittelemme pienimuotoisesti äänestämistä tekemällä valintoja arjen asioista esim. mikä kirja luetaan
- * PROVAKA-toiminta: vastuullisuus, ystävällisyys ja kunnioittaminen. Toimintamallit: auta toisia, pyydä apua kauniisti, anna toisille rauha toimia, pidä turvaväli, liiku rauhallisesti, laita tavarasi paikalleen
- * Lasten kanssa keskustelemme mielipiteistä
- * Lastenohjelmat luotettavista lähteestä
- * Lasten pelaamisesta ja ruutuajasta keskusteleminen
- * Mietimme yhdessä lasten kanssa arjen yhteisiä toimintamalleja ja opettelemme toimimaan niiden mukaisesti
- * Erityistä huomiota kiinnitämme hyviin tapoihin ja kauniisiin sanoihin sekä toisen auttamisen taitoihin
- * Leikin kautta opettelemme sosiaalisia suhteita ja erilaisia rooleja
- * Käymme yhdessä läpi erilaisia yksilöön ja yhteisöön liittyviä käsitteitä, kuten perhe, ryhmä, minä ja muut
- * Opettelemme olemaan osa isoa yhteisöä mm. ulkoleikeissä, retkillä ja talon yhteisillä tuokioilla
- * Huomioimme perinteet ja juhlat
- * Kunnioitamme perheiden kasvatuskatsomuksen taustoja ja arvoja
- * Käsittelemme kiusaamista: Mitä se on? Miltä se tuntuu? Onko se oikein vai väärin? Miten siihen puututaan? Kiusaamista ei hyväksytä missään muodoissa ja siihen puututaan heti. Kiusaamistilanteita käsittelemme perheiden kanssa ja tarvitsemme myös palautetta perheiltä, mitä lapset kertovat omista kokemuksistaan, jotta pääsemme puuttumaan kiusaamiseen

Arviointi 23.09.2022

Tutkin ja toimin lähiympäristössäni

- * **varhaiskasvatuksen /**
- perheiden lähiympäristöön tutustuminen**
- * **ympäristökasvatus**
- * **matemaattinen ajattelu**
- * **teknologiakasvatus**

Miten edistämme / huomioimme ryhmässämme?

- * Hyödynnämme kierrätys- ja luonnonmateriaaleja
- * Lasten kysymyksiin vastataan, ihmettelemme yhdessä ja herättelemme mielenkiintoa uusiin asioihin
- * Kannustamme lapsia itsenäiseen tutkimiseen sekä mahdollistamme sen
- * Hyödynnämme eri aisteja (näkö, haju, maku, tunto, kuulo)
- * Havainnoimme mitä luonnossa tapahtuu vuodenaikojen vaihtuessa sekä seuraamme kasvunihmettä

keväällä

- * Tieto- ja viestintäteknologiaa hyödynnämme käyttämällä lapsille suunnattuja sovelluksia ja ohjelmia
- * Kuvaamme toimintaamme ja laitamme kuvia nähtäville
- * Vertailu, luokittelu ja laskeminen ovat osana arkea
- * Muodot, sijainnit ja suunnat tulevat tutuiksi mm. peleissä. Päivittäin pelailemme lautapelejä, teemme palapelejä ja rakentelemme mm. legoilla ja palikoilla
- * Hyödynnämme lähimetsiä, ulkoilualueita ja käymme siellä leikkimässä mahdollisimman usein. Käymme läpi jokamiehen oikeuksia, kestävän kehityksen periaatteita ja kunnioitamme luontoa
- * Liikennekäyttäytymistä harjoittelemme mm. retkillä
- * Harjoittelemme kierrätystä ja roskien lajittelua mm. ruokailujen yhteydessä, mikä kuuluu biojätteeseen ja mikä ei

Arviointi 23.09.2022

Kasvan, liikun ja kehityn

- * **lasten terveysosaamisen kehittäminen**
- * **kestävä elämäntapa**
- (ruoka-, kulutus- ja puhtaustottumukset)**
- * **liikkuminen / liikunta**

Miten edistämme / huomioimme ryhmässämme?

- * Toiminnallisuus on osana arkeamme esim. hyödynnämme myös odotteluhetket
- * Ohjattua sekä vapaata liikuntaa ulkona ja sisällä
- * Vuodenaikojen mukaista liikuntaa esim. luonnossa/metsässä liikkumista, kävelyretkiä, luistelua, mäenlaskua
- * Hyödynnämme monipuolisesti liikkumiseen lähiympäristöä mm. urheilukenttää, pururataa, metsää, peliareenaa
- * Päiväkodin pihalla keinumme, kiipeilemme, tasapainoilemme, laskemme liukumäkeä ja käytämme ahkerasti liikuntavälineitä
- * Opettelemme ryhmässä liikkumista, sääntöjen kuuntelemista sekä oman vuoron odottamista liikunnan keinoin
- * Harjoittelemme kehönhallintaa, itsensä ja tilan hahmottamista liikuntatuokioilla sekä vapaassa toiminnassa
- * Usein yhdessä tekeminen innostaa lasta liikkumaan, mutta huomioimme yksilöllisyyden
- * Liikunnan pitää olla mukavaa ja hauskaa
- * Harjoittelemme liikunnan keinoin mm. värejä, muotoja, suuntia ja sijainteja. Joukkuepeleissä opettelemme yhteistoimintaa
- * Harjoittelemme oman kehon hahmottamista ja perusliikuntataitoja esim. juoksemme, hypimme, kiipeämme, kierimme, voimistelemme, pujottelemme, ryömimme ja opettelemme pallon käsittelyä
- * Liikuntatuokioiden jälkeen harjoittelemme rentoutumisen ja rauhoittumisen taitoja esim. pallohieronnan avulla, musiikilla
- * Opettelemme pesemään käsiä, pyyhkimään itse vessassa ja huolehtimaan muusta puhtaudesta
- * Harjoittelemme tautien leviämisen ennalta ehkäiseviä toimintatapoja esim. miten toimin yskiessä, nenän vuotaessa
- * Terveellisen ravinnon tarjoaminen, siitä kertominen ja sen maistamiseen/syömiseen kannustaminen ovat olennainen osa toimintaa

Arviointi 23.09.2022

LISÄHUOMIOITA

Ryhmän varhaiskasvatussuunnitelma

Päiväkoti / Ryhmä Luontipäivämäärä Toimintakausi Toimintasuunnitelma

Tikkalan Päiväkoti - 03.09.2022
Hiirenhännät

2022-2023

HIIRENHÄNTIEN
TOIMINTASUUNNITELMA.docx

Henkilöstö

vs. varhaiskasvatuksen opettaja, lähihoitaja ja varhaiskasvatuksen lastenohjaaja.

Ryhmän kuvaus

Hiirenhäntien ryhmä koostuu 0-2-vuotiaista lapsista. Ryhmäämme mahtuu 12 lasta. Tällä hetkellä ryhmässämme on yhdeksän lasta, joista yksi lapsi on tehostetun tuen piirissä.

Ryhmän tavoitteet

Toimintaamme ohjaa varhaiskasvatuslain 3§ tavoitteet, jotka löytyvät Tohmajärven varhaiskasvatussuunnitelmasta. Lisäksi toimintaamme ohjaa huoltajien kanssa yhdessä laaditut lapsen yksilölliset tavoitteet.

Lasten varhaiskasvatussuunnitelmista kootut tavoitteet (joita päivitämme tänne uusien keskustelujen jälkeen):

- lapsen luottamuksen vahvistaminen
- lapsen kokonaisvaltaisen kehityksen tukeminen
- lapsi oppisi pitämään omia puoliaan
- lapsi rohkaistuisi osallistumaan toimintaan

SYKSY 2022 VASUJEN TAVOITTEET:

- Päivän eri tilanteissa omatoimisuuden lisääntyminen
- Käsien- ja suunpesun sujuminen itsenäisemmin
- Rohkaistuminen isommassa ryhmässä kertomaan asioita ja näyttämään tunteitaan
- Pukemis- ja riisumistilanteissa lapsen omatoimisuuden lisääntyminen
- Kaveritaidoissa tukeminen ja ristiriitatilanteissa ohjeistaminen sekä niiden sopiminen
- Oppia sietämään pettymyksiä
- Saada siirtymätilanteet sujuviksi
- Kuivaksi oppiminen eli pois vaipasta
- Itsenäisesti ruokallemaan oppiminen
- Turvallisuuden tunteen vahvistaminen
- Irtautuminen aikuisesta, enemmän touhuamaan lattialle
- Saada itkuisuus, tyytymättömyys vähenemään
- Oman leikin tukeminen

VARHAISKASVATUKSEN ARVOPERUSTA JA YLEISET TAVOITTEET

Mitkä ovat päiväkotimme varhaiskasvatuksen arvot? (pohjana valtakunnallinen/paikallinen VASU)

- lapsuuden itseisarvo
- ihmisenä kasvaminen
- lapsen oikeudet
- yhdenvertaisuus, tasa-arvo ja moninaisuus
- terveellinen ja kestävä elämäntapa

Miten toteutuvat ja näkyvät arjessa?

- Toimintamme on lapsikeskeistä ja lapset ensin.
- Jokainen lapsi on tärkeä ja hyväksymme hänet sellaisena kuin hän on.
- Toimintamme on monipuolista, ikätasolle sopivaa ja lapsen kokonaisvaltaista kehitystä tukevaa, johon osallistumisen mahdollistamme jokaiselle lapselle esim. pienryhmätoiminnalla.
- Lapsen perustarpeista huolehditaan ja perushoitotilanteet ovat kiireettömiä.
- Kasvattajat ovat lapsen lähellä sekä fyysisesti lapsen tasolla ja toiminnassa kokoaikaisesti läsnä.
- Huomioimme lasta myönteisesti ja empaattisesti sekä luomme välillemme turvallisen vuorovaikutussuhteen.
- Tulkitsemme lapsen tarpeita arjessa ja vastaamme niihin ripeästi.
- Jokaista lasta kuunnellaan, hänen kanssaan keskustellaan ja mahdollistetaan kuulluksi tuleminen.
- Jokaista lasta kannustetaan ilmaisemaan itseään.
- Kaikkia lapsia kohdellaan samanarvoisesti ja kunnioittavasti.
- Huomioimme lapsen tuentarpeet ja erityistarpeet.
- Ymmärretään ja opetellaan hyväksymään erilaisuutta.
- Ohjaamme positiivisen palautteen avulla lasta kaikissa päivän tilanteissa sekä ehkäisemme varhaisessa vaiheessa kiusaamista.

Arviointi 03.09.2022

Laaja-alaisen osaamisen edistäminen

- * ajattelu ja oppiminen
- * kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu
- * itsestä huolehtiminen ja arjen taidot
- * monilukutaito
- * osallistuminen ja vaikuttaminen

Miten toteutuvat ja näkyvät arjessa?

- Toimintaamme ohjaa ajatus, että lapset oppivat parhaiten vuorovaikutuksessa muiden lasten ja aikuisten kanssa.
- Toimintavuoteemme vaikuttavat vuodentakaisin kuuluvat juhlat ja tapahtumat.
- Ohjaamme lapsia hyväksymään erilaisuutta esim. jokainen ihminen on arvokas omana itsenään, huomioidaan kulttuurieroavaisuudet.
- Lapsia ohjataan positiivisen ja myönteisen palautteen kautta (Provaka).
- Tuetaan lasten uteliaisuutta kokeilemaan, toimimaan sinnikkäästi sekä kohtaamaan sekä onnistumisia että epäonnistumisia.
- Ryhmämme lapsia kannustetaan omatoimisuuteen ja harjoitteleminen aikuisen tuella arjen eri tilanteista suoriutumista.
- Turvallisen ilmapiirin luomme pitämällä lasta sylissä, olemalla empaattisia ja lapsen saatavilla sekä vastaamalla lapsen tarpeisiin ripeästi.
- Olemme kasvattajina johdonmukaisia ja toimimme yhtenäisesti yhdessä sovittujen sääntöjen mukaan.
- Lasta kehoitetaan pyytämään apua tarvittaessa.
- Lapsia rohkaistaan ja tuetaan ilmaisemaan mielipiteitään. Jokainen lapsi ryhmässämme on tärkeä ja jokaisella on oikeus tulla kuulluksi sekä huomioituksi.

Arviointi 03.09.2022

VARHAISKASVATUKSEN TOTEUTTAMISEN PERIAATTEET (tiimisopimus)

Yhteistyökäytännöt (ja -muodot)

* huoltajien osallisuus

* monialainen yhteistyö

* ammatillinen vuorovaikutus (Mitä pidämme tärkeänä?)

Miten toteutamme arjessa?

- Huoltajat ovat tärkein yhteistyökumppanimme. Päivittäin vaihdamme lapsen ja perheen kuulumiset hoitoon tullessa sekä lapsen hoitopäivän kuulumiset hakutilanteissa. Huoltajia tuetaan ja ohjataan tarvittaessa heidän kasvatustehtävässään sekä varhaisessa vaiheessa reagoidaan huolta herättäviin asioihin. Ryhmämme asioista lähetämme perheille tiedotteita Daisy- ja tekstiviestien avulla. Lisäksi käymme huoltajien kanssa vuosittain varhaiskasvatussuunnitelma -ja arviointikeskustelut. Myös vanhempainillat, joulun- ja kevätjuhlat ovat mukavia yhteisiä tapaamisia arjen keskellä.

-Teemme ryhmien välistä yhteistyötä.

- Huoltajien osallisuutta toiminnan suunnittelussa ja arvioinnissa pyrimme vahvistamaan palautekyselyiden avulla. Lisäksi päiväkodin ja kodin välillä kulkee lapsen oma viikko, johon kootaan hoidosta toimintakauden tapahtumia/lapsen touhuja tekstein sekä kuvin ja johon huoltajat voivat kirjoittaa arjen kuulumisia ja ideoita toimintaan.

-Yhteistyötahoja ovat mm. neuvola, hyvinvointineuvola, ev.lut. seurakunta sekä kunnan omista toimijoista tärkeimpinä kulttuuritoimi ja kirjasto.

-Usein perhe ottaa varhaiskasvatuksen ensiaskeleet juuri pienten ryhmässä. On tärkeää neuvoa, tukea,

opastaa sekä rakentaa välillemme avoin ja luottavainen vuorovaikutus.

-Ennen hoidon aloittamista perhe voi käydä tutustumassa ryhmäämme. Myös lapsen siirtyessä toiseen ryhmään toivomme tutustumiskäyntejä.

-Huolehdimme tietosuojasta ja vaitiolovelvollisuudesta.

Arviointi 03.09.2022

Lasten osallisuus

* osallisuuden edistäminen, mahdollistaminen

* osallisuuden kulttuurin luominen / vahvistaminen

Miten toteutamme arjessa?

-Olemme läheisessä vuorovaikutuksessa lasten kanssa. Asetumme fyysisesti lasten tasolle ja olemme lasten leikeissä ja touhuissa läsnä.

-Herkästi kuunnellen sekä huomioiden lasten ajattelua, kiinnostuksen kohteita ja haasteita.

-Lapset otetaan mukaan päivän eri toimintoihin esim. hakemaan askartelutavaroita, viemään pyykkiä pesukoneeseen yms.

- Arjen eri tilanteissa lapset voivat valita ja päättää asioita esim. mitä haluaa leikkiä, kumpi paita laitetaan päälle, miten koristelen askartelun.

-Laitamme eri ikäkausien leikkivälineitä aktiivisesti esille sekä muokkaamme leikkiympäristöä jolloin lapsi kiinnostuu niistä.

Arviointi 03.09.2022

Pienryhmätoiminta

* erilaiset pienryhmät, ryhmiin jakamisen periaatteet

Miten toteutamme arjessa?

-Lapsiryhmän kasvaessa aamupäivän ulkoilu ja ohjattu toiminta toteutetaan kahdessa ryhmässä. Näin mahdollistamme lasten oman toiminnan harjoittelua esim. pukemis - ja riisumistilanteissa.

Pienryhmiin jakamisen taustalla vaikuttavia seikkoja ovat:

-ryhmän hallittavuus esim. pienimmät lapset eri ryhmissä

-minimoidaan lasten turha odottaminen esim. siirtymätilanteissa, toimintatuokioilla

-pienryhmätoiminnalla mahdollistamme lasten yksilöllisemmän huomioimisen ja rauhallisemman oppimisympäristön sekä pystymme myös paremmin havainnoimaan ja dokumentoimaan.

Arviointi 03.09.2022

Varhaiskasvatukseen tulo- ja lähtötilanteet

- * lapsen / perheen huomioiminen haku- ja lähtötilanteessa
- * viestintä (huoltajille, ryhmän sisäinen)
- * huomioitavaa työjaossa

Miten toteutamme arjessa?

-Tulo ja lähtötilanteissa kohtaamme vanhemmat yksityisyyttä kunnioittaen, vaihtaen arjen kuulumiset. Menemme aamuisin eteiseen lasta vastaan ja lähtötilanteessa kerromme huoltajalle miten lapsen päivä on sujunut sekä mitä olemme puuhanneet. Lähtötilanteessa huoltaja voi halutessaan hakea ensin lapsen tavarat ja sitten vasta luovutamme lapsen. Jos lapsen hoitoon tulossa tai lähdössä on haasteita, sovimme yhdessä käytänteet kuinka toimimme.

Viestintä: Uuden lapsen aloittaessa hoidon laitamme ensimmäisinä hoitopäivinä puhelimella viestiä kuinka pienokaisen päivä sujuu hoidossa ja myös muulloinkin jos on tarvetta, esim. jos aamulla on ollut hoitoon jäämisessä vaikeutta tai päivän aikana lapsi sairastuu. Viikko-ohjelmat teemme kahdeksi viikoksi kerrallaan ja ne löytyvät eteisen seinältä sekä sähköisenä Daisysta. Käytämme sähköisiä viestikanavia, mutta myös perinteisesti monisteita laitetaan kotiin ja eteisen seinille.

Sisäinen viestintä: Käytössämme on viestivihko, johon kaikki mahdolliset työhömmä liittyvät viestit kirjataan. Jokaisen työntekijän tehtävänä on huolehtia viestinnästä ja tiedonkulusta.

-Työntekijöillä on selkeät työvuoronmukaiset tehtävät, mutta teemme työtä joustavalla asenteella auttaen toinen toistamme. Jokainen työntekijä kantaa vastuunsa omista tehtävistään, mutta "työnkuormaa" jaetaan tasaisesti niin että kaikki tekevät kaikkia työtehtäviä. Työntekijöiden kiinnostuksen kohteet ja osaamisen vahvuudet otetaan huomioon esim. luonnon tietämys, näyttelemisen/teatterin kiinnostus yms.

Arviointi 03.09.2022

Perushoitotilanteet

- * ruokailut
 - * päivälepo
 - * pukeutuminen / riisuuntuminen
 - * siisteyskasvatus
- (huomioitavaa työjaossa)

Miten toteutamme arjessa?

-Lapset saavat tutustua ruokaan kaikilla aisteillaan. Sormiruokailu on sallittua ja mahdollisimman monenlaisia ruokia opetellaan maistamaan, mutta lasta ei pakoteta. Aloitamme ruokailun salaatin maistelulla ja lämmintä ruokaa emme välttämättä sekoita vaan eri ruokalajit voidaan laittaa lautaselle erilleen, jotta niitä voidaan maistella yksitellen. Lapsille annetaan kaikki ruokailuun kuuluvat asiat yhtä aikaa eli lämmin ruoka, juoma ja leipä. Ruokailussa harjoitellaan kauniita ruokailutapoja esim. laittamaan sopiva määrä ruokaa suuhun, käytetään sanoja ole hyvä ja kiitos. Ruokapöydässä keskustellaan ruoasta esim. mitä ruokaa syömme, mitä värejä on lautasella, halutaanko lisää ruokaa, onko maha jo täynnä. Jokaisen ruokailun jälkeen lapsi saa kotoa tuodun Xylitol-pastillin. Huomioimme lasten ruoka-

aineallergiat sekä pienten suolattoman ja sokerittoman ruokavalion.

-Riittävä lepo järjestetään lapsentahtisesti, eli esim. lapsi voi tarvita aamupäivällä pienet unet jo ennen ruokaa ja toiset unet päivemmällä. Tällä hetkellä kaikki nukkuvat päivälevon yhdessä, jossa on kokoaikainen valvonta. Osalla lapsista on vielä tutti tai hän tarvitsee maitopullon. Halutessaan lapsella voi olla unikaveri. Kaikkien lasten luona käydään toivottamassa "kauniit päiväunet" ja peitellään, tarvittaessa silitellään. Päivälevolla lauletaan tuutulaulu, hyräillään ja joskus luetaan satu. Päivälevolta heräillään omaan tahtiin.

-Pukemis- ja riisumistilanteisiin varataan riittävästi aikaa, jotta lapset voivat harjoitella näitä taitoja kiireettömästi. Lapset saavat tehdä mahdollisimman paljon itse ja heitä neuvotaan. Opetellaan pyytämään apua ja odottamaan omaa vuoroa.

-Luonnollinen osa arkeamme on wc:ssä käyminen, johon vastaamme nopeasti (pyllyt pestään siis heti). Huolehdimme hyvästä hygieniasta ja aina ennen ruokaa, ruoan jälkeen ja wc-käyntien jälkeen pesemme kädet saippualla. Tarvittaessa vaihdamme puhtaita vaatteita.

-Leikkiajan loppumisen merkinä soitamme siivouskelloa ja näytämme kuvaa, jossa leikkivälineet laitetaan omiin laatikoihin.

-Huomioidaan toiminnassamme, että perushoitotilanteet ovat lapselle sensitiivisiä, lämminhenkisiä, kiireettömiä ja yksilöllisiä vuorovaikutus- ja oppimistilanteita.

Arviointi 03.09.2022

Pedagoginen dokumentointi ja suunnittelu

* lasten dokumentointi (+luvut)

* tiimisuunnittelu (aika, työntekijöiden vastualueet)

* lasten / huoltajien osallisuuden huomioiminen suunnittelussa (ryhmän toiminta, oppimisympäristö jne.)

Miten toteutamme arjessa?

Toimintaamme dokumentoimme esim. kirjaamalla havaintojamme, valokuvaamalla, huoltajien palautekyselyillä.

-Havainnoimme toimintaa ja lasten leikkiä päivittäin sekä keskustelemme huoltajien ja työntekijöiden kanssa havainnoistamme. Näiden perusteella arvioimme ja kehitämme toimintaa vastaamaan paremmin lasten kiinnostuksen kohteita, tarpeita sekä huoltajien toiveita.

-Lapsen omassa varhaiskasvatussuunnitelmassa huoltajat voivat valita valokuvauksen sallimisen ja mihin tahoihin kuvia voimme laittaa. Jos hoitopäivän aikana joudumme antamaan lääkkeitä huoltaja täyttää lääkehoitolupapaperin sekä toimittaa lääkereseptin.

-Huoltajien luvalla voimme tehdä monialaista yhteistyötä.

- Ryhmän varhaiskasvatuksen opettajalla on varattu suunnittelu-aika ryhmän toiminnan kehittämiseen.

-Suunnittelemme, arvioimme ja kehitämme toimintaamme viikoittain oman ryhmämme tiimipalaverissa.

Sovimme talon yhteisistä asioista viikoittain koko talon palavereissa. Myös muutaman kerran vuodessa kokoontuu Provaka -ryhmä sekä pidämme varhaiskasvatuksen henkilöstöpalavereita.

Arviointi 03.09.2022

Leikki ja monipuoliset oppimisympäristöt

- * havainnointi
- * leikkiympäristö
- * leikkivälineet
- * lasten osallisuus
- * kasvattajanrooli

Miten toteutamme arjessa?

-Ryhmässämme lasten leikki koostuu pääsääntöisesti ympäristön, asioiden ja esineiden tutkimisesta.

-Leikkivälineet ovat lasten saatavilla, niitä on esillä sopiva määrä kerrallaan ja niitä vaihdellaan riittävän usein. Leikki- ja toimintavälineille on omat kuvitetut paikkansa ja välineistö on ikätasolle sopivaa.

-Ryhmällemme voi varata mm. askarteluhuoneen ja päiväkodin käytävän kiipeily- ja liikuntatoimintaan. Käytämme ajoittain myös koulun liikuntasalia. Myös päiväkodin ulkoilualuetta käytämme aamupäivisin portaittain muiden ryhmien kanssa. Liikumme myös usein päiväkodin lähimetsissä, pururadalla ja liikuntakentällä.

-Tuemme lapsia valitsemaan mieleisen leikin esim. antamalla vaihtoehtoja sekä tarttumalla lasten omiin leikkialoitteisiin. Olemme mukana lasten leikeissä roolimallina ja rikastutamme leikkiä esim. opastamalla. Olemme leikeissä fyysisesti lasten tasolla ja lähellä.

-Kasvattajan tehtävä on mahdollistaa jokaiselle lapselle leikkirauha sekä opetella yhdessä leikkimistä.

- Pienet lapset tarvitsevat paljon kasvattajaa vierelleen tueksi esim. löytämään sopivaa tekemistä, oppimaan tunteiden säätelyä, kaveritaitoja ja kauniita käytöstapoja.

Arviointi 03.09.2022

VARHAISKASVATUKSEN OPPIMISEN ALUEET

Kielten rikas maailma

- * vuorovaikutustaidot
- * puheen ymmärtäminen ja tuottaminen
- * kielellinen muisti ja sanavarasto
- * kielitietoisuus

Miten edistämme / huomioimme ryhmässämme?

-Lapsen tuottamaan puheeseen reagoidaan, lasta kannustetaan käyttämään sanoja ja tuottamaan puhetta. Myös lapsen sanaton kommunikaatio huomioidaan ja siihen vastataan. Kasvattajan ja ryhmän muiden lasten tuottama puhe tukee lapsen puheenkehitystä. Sanallistamme toimintaa käyttäen rikasta, kuvailevaa, selkeää kieltä sekä toistamme lapsen puhetta.

-Teemme kieli- ja suujumpaa erilaisin menetelmin.

-Kielen ymmärtämistä tuemme käyttämällä kuvia, esineitä ja tukiviittomia.

-Kielellisen muistin ja sanavaraston laajentamista tuemme esim. keskusteluilla, lauluilla, loruilla, kuvakorteilla, saduilla.

Arviointi 03.09.2022

Ilmaisen monet muodot

- * **musiikillinen, kuvallinen, sanallinen ja kehollinen ilmaisu**
 - * **kulttuuri**
 - * **lasten osallisuus projekteissa**
- (suunnittelu->toteutus->arviointi)**

Miten edistämme / huomioimme ryhmässämme?

-Taidekasvatusta toteutamme suunnitellusti ja spontaanisti, moniaistisesti sekä erilaisin työtavoin ja monenlaisissa oppimisympäristöissä.

Musiikillinen ilmaisu:

- Laulamme ja loruilemme, soitamme soittimilla sekä kehonsoittimilla.
- Kuuntelemme monenlaista musiikkia ja liikumme musiikin mukaan.
- Ohjaamme laululeikeissä lasta osallistumaan esim. kasvattaja lapsen takana ohjaa lasta kädestä.
- Musiikki toimii myös rauhoittumisen välineenä.

Kuvallinen ilmaisu:

- Kuvallinen ilmaisu pitää sisällään erilaisia kuvan tekemisen tapoja kokeillen ja tutkien erilaisia välineitä ja materiaaleja käyttäen.
- Lasten kanssa katsellaan omia teoksia ja kiinnitetään huomiota mm. väreihin ja muotoihin.
- Sanalliseen ja keholliseen ilmaisuun rohkaisemme jokaista lasta draaman, tanssin ja leikin keinoin.
- Draaman välineinä käytämme mm. käsi- ja sorminukkeja, pehmoleluja, roolivaatteita.
- Päivän eri tilanteissa käytämme pehmoleluja ja käsinukkeja tuomaan arkeemme iloa, satua, yllätyksellisyyttä esim. kun lapsi ei halua pukea, voi käsinukkehahmon apu olla paikallaan.

Arviointi 03.09.2022

Minä ja meidän yhteisömme

- * **lapsen kehitysympäristöön tutustuminen ja sen moni-**

naisuuden ymmärtäminen (historia-nykyhetki-tulevaisuus)

- * **tunnetaitojen harjoittelu**
- * **ryhmässä toimimisen taidot, demokratia**
- * **eettinen ajattelu**
- * **katsomuskasvatus**
- * **mediakasvatus**

Miten edistämme / huomioimme ryhmässämme?

-Valokuvaamme toimintaamme, jotta voimme valokuvien avulla palata menneeseen ja muistella mitä yksittäinen lapsi onkaan touhunnut tai mitä ryhmänä olemme yhdessä tehneet. Pyydämme syksyllä lapsen tärkeistä ihmisistä ja eläimistä valokuvia ryhmäämme. Kuvista teemme perhekollaasit ja niiden avulla keskustelemme/katselemme esim. keitä on kuvissa, keitä perheeseen kuuluu, mitä kotieläimiä on kotona.

-Lapset saavat näyttää kaikki tunteensa ja niitä sanoitetaan sanallisesti sekä apuna käytetään tunnekortteja.

-Kaikki lapset otetaan mukaan päivän eri toimintoihin ja leikkeihin mm. ketään ei jätetä ulkopuolelle. Kasvattajan tehtävänä on myös taata leikki- ja toimintarauha kaikille.

-Ryhmässämme on yksinkertaiset säännöt: emme satuta toista, puhutaan kaverille kauniisti, liikumme sisällä kävellen, pidämme huolta leikkivälineistä, siivoamme tavarat paikoilleen.

-Harjoitteleminen anteeksi pyytämisen ja antamisen taitoja esim. kaveria voi silittää jos on satuttanut. Myös keskustelemme asioista, mikä on oikein, mikä on väärin, mikä on totta, mikä on tarua.

-Päivän arjessa harjoitteleminen toisen auttamisen taitoja.

-Huoltajat voivat valita osallistuuko lapsi päivähoidon uskontokasvatukseen mm. joulun, pääsiäiskirkkoon tai srk tilaisuuksiin. Kunnioitamme perheiden kasvatuskasvatuksen taustoja ja arvoja.

Arviointi 03.09.2022

Tutkin ja toimin lähiympäristössäni

- * **varhaiskasvatuksen /**
- perheiden lähiympäristöön tutustuminen**
- * **ympäristökasvatus**
- * **matemaattinen ajattelu**
- * **teknologiakasvatus**

Miten edistämme / huomioimme ryhmässämme?

-Tikkalassa luonto on lähellä lapsia, joten lähdemmekin sinne usein. Liikumme päiväkodin lähimetsissä, pururadalla ja liikuntakentällä sekä päiväkodin aidatulla piha-alueella tutkien ja nauttien luonnon ilmiöistä eri aistein.

-Käytännön kautta opettelemme luonnon arvostamista esim. keräämme luonnonmateriaaleja vain sen verran mitä tarvitsemme ja keräämme löytämämme roskat pois luonnosta. Askarteluissa käytetään

paljon luonnonmateriaaleja ja luonnon tapahtumia seurataan ympäri vuoden.

-Kiinnitämme päivän tilanteissa huomiota ympäristössä ilmenevään matematiikkaan esim. montako lasta on tänään paikalla, montako korvaa sinulla on, montako palikkaa laatikossa. Sanoitamme lapselle eri käsitteitä esim. autot ovat vierekkäin, peräkkäin, jonossa. Luokittelemme esim. legoja värien mukaan eri laatikoihin. Vertailemme asioita esim. kenen kengät ovat isoimmat, pienimmät.

-Matemaattisia ja geometrisiä taitoja harjoittelempa rakenteluleikein, askarteluin ja muovailuin.

-Seinillemme vaihdetaan erilaisia kuvia joista tutkimme esim. löytyykö samanlainen asia, lasketaan lukumääriä ja keskustellaan mitä kuvissa tapahtuu.

-Menneisyyttä ja tulevaisuutta käsittelemme lähinnä termeillä eilen, tänään ja huomenna.

-Käytämme puhelinta ja tablettia rikastuttamaan toimintaamme esim. katsellen kuvia, kuunnellen satuja, lauluja ja musiikkia.

Arviointi 03.09.2022

Kasvan, liikun ja kehityn

* lasten terveysosaamisen kehittäminen

* kestävä elämäntapa

(ruoka-, kulutus- ja puhtaustottumukset)

* liikkuminen / liikunta

Miten edistämme / huomioimme ryhmässämme?

Lasten perustarpeista huolehtiminen ja terveellisiin elämäntapoihin kasvattaminen on tärkeimpiä tehtäviämme työssämme. Huolehdimme lasten riittävästä ruoan, levon ja liikunnan saannista sekä henkisestä hyvinvoinnista.

Ruokailuissa kehoitamme maistamaan, opettelemme kunnioittamaan ruuan valmistusta ja sen nauttimista sekä annostelemme ruuan sopivasti hävikin vähentämiseksi. Tutustumme ruuan tuottamiseen esim. kasvattamalla omia vihanneksia.

Opettelemme siivoamaan toiminnan päätteeksi omat jäljet ja leikkiympäristö. Kiinnitetään huomiota henkilökohtaiseen hygieniaan mm. käsienpesulla ja likaisten vaatteiden vaihdolla tai kuinka ysketään oikein.

Liikuntakasvatusta toteutamme ohjatusti joka viikko sisällä tai ulkona. Harjoittelempa paljon motorisia perusliikuntataitoja sekä kehontuntemusta- ja hallintaa. Innostumme lapsen omaehtoisista liikunta- aloitteista esim. kiipeily, omat temppuradat ja hyppely patjoilla. Otamme myös esille liikuntavälineitä lasten leikkeihin sekä laitamme usein musiikkia soimaan. Ulkoilemme kaksi kertaa päivässä säällä kuin säällä.

Arviointi 03.09.2022

LISÄHUOMIOITA

Tikkalan päiväkotiin on perustettu lähietsintätiimi, jossa on edustaja jokaisesta ryhmästä. Lapsen kadotessa etsintä käynnistyy välittömästi ja suunnitellusti.